# *12e HALFJAARSRAPPORTAGE*

# *BELASTINGDIENST*

## *januari - juli 2013*

Ministerie van Financiën
DG Belastingdienst
september 2013

**INHOUDSOPGAVE**

# Inleiding

Voor u ligt de 12e halfjaarsrapportage Belastingdienst. De rapportagetermijn loopt vanaf deze rapportage parallel met het kalenderjaar en sluit daarmee  beter en logischer aan op andere rapportages. De Tweede Kamer is hierover geïnformeerd bij brief van 26 juni 2013[1].

In hoofdstuk 1 (Dienstverlening) worden de uitkomsten van dienstverlening weergegeven. Verder in dit hoofdstuk aandacht voor een aantal actuele ontwikkelingen.

In hoofdstuk 2 (Handhaving) worden de uitkomsten van toezicht weergegeven. Onderwerpen die in dit hoofdstuk worden belicht zijn onder meer de aanpak in het kader van fraudebestrijding en de internationale gegevensuitwisseling.

In hoofdstuk 3 (Massale processen en ICT) worden de resultaten van de Vooraf ingevulde aangifte (VIA), de Versnelde definitieve aanslag (VDA), Single Euro Payments Area (SEPA) en de uitvoering van de toeslagen toegelicht.

In hoofdstuk 4 (Moties en toezeggingen) wordt de moties en toezeggingen behandeld die bij verschillende gelegenheden aan de Tweede Kamer zijn gedaan.

In de bijlage wordt  - overeenkomstig afspraak met de vaste commissie voor Financiën - in de vorm van productietabellen inzicht gegeven in de prestaties van de Belastingdienst.

[1] *Kamerstukken II* 201/13, 31 066, nr. 173

# 1 Dienstverlening

## 1.1 Dienstverlening in cijfers

***Tabel 1 Tijdigheid dienstverlening*** *(in procenten)*

| | 2012 t/m juni | 2013 | 2013 t/m juni |
|---|---|---|---|
| | Tijdig afgehandeld | Norm 2013 | Tijdig afgehandeld |
| | | | |
| Telefonische bereikbaarheid[2] | 77 | 80-85 | 86 |
| Terugbelafspraken[3] (frontoffice-backoffice berichten) binnen 2 werkdagen | 90 | 85-90 | 95 |
| Terugbelafspraken volgens afspraak met burgers en bedrijven | 72 | 85-90 | 88 |
| Afgifte VAR verklaringen (binnen 5 werkdagen) | 94 | 90-100 | 96 |
| Registratie nieuwe ondernemingen voor btw en loonheffing (binnen 5 werkdagen) | 98 | 95-98 | 97 |
| Afgedane bezwaarschriften | 93 | 95-100 | 94 |
| Afgehandelde klachten | 94 | 98-100 | 99 |
| | | | |

***Toelichting***

- *Telefonische bereikbaarheid*

De BelastingTelefoon is over het eerste halfjaar van 2013 goed bereikbaar geweest. Het cumulatieve percentage bereikbaarheid over deze periode komt uit op 86%.

- *Terugbelafspraken binnen 2 werkdagen*

Wanneer de medewerker van de BelastingTelefoon een vraag van een burger of bedrijf niet kan of mag beantwoorden (de BelastingTelefoon verstrekt alleen informatie) maakt hij een frontoffice-backoffice bericht aan. Het bericht wordt doorgestuurd naar het bevoegde belastingkantoor. Het kantoor belt vervolgens de burger of het bedrijf terug, beantwoordt de vraag of verwerkt de mutatie, transactie of bestelling. De doelstelling

[2] De definitie van bereikbaarheid is het procentuele aandeel van burgers en bedrijven dat wordt geholpen door de BelastingTelefoon, ongeacht de wachttijd, wanneer zij een belpoging (in het keuzemenu) doen binnen de werktijden van de callcenters. In het percentage wordt ook het aanbod meegenomen van degenen die niet aan een keuze in het menu toekomen omdat het te druk is op het KPN-platform.

[3] Bij de indicator Terugbelafspraken wordt onderscheid gemaakt in terugbellen binnen 2 werkdagen en terugbellen volgens afspraak met burgers en bedrijven (SmartBelAfspraak).

voor de frontoffice-backoffice berichten bedraagt 85-90%. De realisatie ligt met 95% boven de doelstelling.

- *Terugbellen volgens afspraak met burgers en bedrijven*

Vanaf 1 januari 2012 biedt de Belastingdienst de mogelijkheid om een terugbelafspraak te maken waarbij de burger of het bedrijf zelf aangeeft wanneer hij teruggebeld wil worden (SmartBelAfspraak). Het doel is om klanten binnen een tijdsperiode van twee uur op een bepaalde datum terug te bellen. De klant kan zelf de datum en het moment van de dag kiezen. Ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar is de tijdige afhandeling toegenomen (van 72 naar 88%). Om te kunnen beoordelen of klanten ook tevreden zijn over het antwoord is een evaluatieonderzoek uitgevoerd met een 0-, 1- en 2-meting. De uitkomst van de tweede meting laat zien dat de met succes teruggebelde klanten merendeels positief zijn over de mate waarin hun vraag uiteindelijk beantwoord werd: volgens 71% is dat volledig, volgens 20% gedeeltelijk. Deze uitkomsten zijn ongeveer gelijk aan de eerste meting. Toen bedroeg de score respectievelijk 73% en 18%. De teruggebelde klanten zijn, net als bij de vorige meting, in ruime meerderheid (circa 80%) tevreden over het gesprek en de deskundigheid en het meedenken van de medewerker.

- *Afgifte VAR verklaringen*

De doelstelling voor tijdige afgifte VAR verklaringen wordt met 96% gerealiseerd en ligt in lijn met dezelfde periode in 2012 (94%).

- *Registratie nieuwe ondernemingen voor btw en loonheffing*

De doelstelling voor de tijdige registratie van nieuwe ondernemers wordt met 97% gerealiseerd en ligt in lijn met dezelfde periode in 2012 (98%).

- *Afgedane bezwaarschriften*

Van januari t/m juni 2013 zijn circa 269.000 bezwaarschriften ontvangen.
Dit aantal is hoger dan dezelfde periode vorig jaar (circa 231.000). De toename is veroorzaakt door de campagne tijdige aangifte, het ambtshalve opleggen van aanslagen over meer jaren en het verscherpte boetebeleid. De tijdige afdoening van bezwaarschriften is ten opzichte van dezelfde periode in 2012 licht gestegen van 93% naar 94%, maar ligt hiermee nog niet binnen de bandbreedte van de doelstelling. Het bezwaarproces wordt momenteel geconcentreerd, mede bedoeld om een versnelling in de behandeling te realiseren.

- *Afgehandelde klachten*

Van januari 2013 tot en met juni 2013 zijn circa 5.600 klachten ontvangen over de Belastingdienst. Dit aantal is lager dan dezelfde periode vorig jaar (circa 7.100).
Met een realisatie van 99% tijdig afgehandelde klachten wordt voldaan aan de doelstelling voor het Awb-conform afhandelen van klachten.

## 1.2 Actuele ontwikkelingen

*Pilot 'In één keer goed'*

Begin 2012 is de Belastingdienst de pilot 'in één keer goed' gestart. Doel is om klanten die de Belastingdienst bellen in één keer antwoord te geven op hun vraag door zo nodig direct door te verbinden met een specialist. In de pilot werden specialisten van de belastingregio's op de locaties van de BelastingTelefoon geplaatst om complexe fiscale

vragen te beantwoorden, die niet in de eerste of tweede lijn konden worden afgedaan. Op deze manier zouden terugbelafspraken niet meer nodig en kregen bellers direct antwoord op hun vraag. De pilot is op 1 februari 2013 beëindigd. In de praktijk bleek namelijk dat zeer weinig bellers gebruik maakten van deze derde lijn. Op het totaal aan bellers ging het slechts om 0,1%. Om bellers met vaker voorkomende complexe fiscale vragen toch in algemene zin direct een antwoord te kunnen geven, is expertise (Vpb en IH-niet winst) toegevoegd aan de BelastingTelefoon zelf. Dit houdt in dat veelgevraagde kennis steeds beschikbaar is, waardoor bellers met dit soort vragen direct van een antwoord kunnen worden voorzien.

*Pilot 'werken op afspraak'*

Begin dit jaar zijn de resultaten van de pilot met het werken op afspraak geëvalueerd. De pilot richtte zich op particulieren met vragen over de inkomstenbelasting, toeslagen en betalingen. Deze konden telefonisch een afspraak maken voor een gesprek aan de balie. De ervaring is dat in meer dan de helft van de gevallen waarin contact werd gezocht voor een afspraak, de afspraak na het gesprek niet meer nodig was. Per 1 juli 2013 is deze werkwijze ingevoerd op alle middelgrote en kleine kantoren. Ook de grote kantoren (Amsterdam, Den Haag, Utrecht en Rotterdam) gaan in de loop van september alleen nog maar op afspraak werken. Het doel is dat klanten hierdoor niet meer hoeven te wachten en beter worden geholpen.

*Pilots sociale media*

De Belastingdienst heeft een aantal pilots uitgevoerd waarbij vragen via Twitter, Facebook en internetfora worden beantwoord. Op basis van de ervaringen is besloten om deze vorm van dienstverlening een structureel karakter te geven. Zo zal de Belastingdienst voor algemene vragen van burgers via Twitter bereikbaar zijn, kunnen reizigers daarnaast via Facebook terecht bij de Douane en worden de vragen van kleinere ondernemingen via diverse sociale media beantwoord.

*Minder terugbellen*

De BelastingTelefoon heeft vanaf april 2013 inzage in het bestand met betalingen. Daardoor kan nu een aanzienlijk deel van de vragen over enkelvoudige verrekeningen van IB en Toeslagen direct worden beantwoord. Hierdoor krijgen op jaarbasis honderdduizenden burgers direct antwoord op hun vraag en hoeven niet te worden teruggebeld.

*Online rekeningnummer wijzigen met DigiD*

Vanaf 2013 kunnen klanten hun rekeningnummer voor Toeslagen online wijzigen met hun DigiD code. Het online wijzigen van het rekeningnummer met de persoonlijke DigiD code heeft als voordeel dat het wijzigingsproces per direct veilig kan worden afgehandeld, waardoor in het eerste halfjaar beduidend minder voorbevestigingsbrieven verstuurd hoeven te worden (78% minder dan in dezelfde periode in 2012). Voor burgers betekent dit gemak en geen belemmering van het betaalproces door wijziging. Door deze aanpassing komen bij de BelastingTelefoon minder vragen binnen over dit onderwerp.

# 2 Handhaving

*Inleiding*
De Belastingdienst tracht het gedrag van burgers en bedrijven zodanig te beïnvloeden dat een optimaal effect wordt bereikt op de naleving door belastingplichtigen van de fiscale regels (*compliance)*. Op basis van kennis over het gedrag van belastingplichtigen en gegeven de beschikbare capaciteit, zet de Belastingdienst de handhavingsinstrumenten in die het meest bijdragen aan de *compliance*. Dit wordt handhavingsregie genoemd. De handhavingsaanpak bestrijkt het gehele toezichtspalet: van vooringevulde aangifte tot opsporing. Met investeringen in toezicht en invordering wordt invulling gegeven aan de opdracht van het kabinet Rutte II om het toezicht en de invordering te intensiveren.

## 2.1 Toezicht in cijfers

***Tabel 2 kengetallen toezicht***

| | 2012 t/m juni | 2013 t/m juni |
|---|---|---|
| Aantallen behandelde aangiften IH | 355.000 | 537.000 |
| Aantallen behandelde aangiften Vpb | 14.100 | 13.500 |
| Aantallen boekenonderzoeken | 15.600 | 18.000 |
| Aantal grote ondernemingen onder horizontaal toezicht | 3.250 | 3.000 |
| Aantal MKB ondernemingen onder een horizontaal toezichtconvenant | 53.000 | 80.000[4] |

***Toelichting***

*Aantallen behandelde aangiften IH*
Het aantal door de inspecteur van de Belastingdienst handmatig behandelde aangiften IH is in vergelijking met dezelfde periode vorig jaar hoger. Dit is het gevolg van geïntensiveerd toezicht.

*Aantal behandelde aangiften Vpb*
Het aantal door de inspecteur van de Belastingdienst behandelde aangiften Vpb ligt in lijn met dezelfde periode vorig jaar.

*Aantal boekenonderzoeken*
Boekenonderzoeken zijn specifiek gericht op de controle van aangiften om de juistheid van gegevens zo snel en actueel mogelijk vast te stellen. Het aantal boekenonderzoeken bij ondernemers is vergroot ten opzichte van 2012.

[4] Het cijfer betreft het aantal ondernemers. Tot 2013 werd het aantal sofinummers onder een horizontaal toezichtconvenant gemeten. Er zijn meerdere sofinummers per ondernemer mogelijk. Om dubbeltellingen te voorkomen, wordt het cijfer hiervoor gecorrigeerd.

*Aantal grote ondernemingen onder horizontaal toezicht*
Met horizontaal toezicht op grote ondernemingen wil de Belastingdienst zicht krijgen op de mate waarin het bedrijf fiscaal in control is. De mate van control bepaalt de vorm en de intensiteit van het benodigde toezicht door de Belastingdienst.
Per 1 juni 2013 bedraagt het aantal grote ondernemingen onder een horizontaal toezichtconvenant 3.000. De afname van het aantal grote ondernemingen onder horizontaal toezicht hangt samen met een recente wijziging in de classificatie van ondernemingen door de Belastingdienst (grote ondernemingen resp. MKB ondernemingen). Als gevolg daarvan wordt een kleiner aantal ondernemingen als grote onderneming beschouwd.

*Aantal MKB ondernemingen onder een horizontaal toezichtconvenant*
De Belastingdienst richt zich bij groepsgewijze klantbehandeling in het segment MKB op de klantbehandeling via de fiscaal dienstverlener. Doel is een aanvaardbare aangifte en meer zekerheid voor de ondernemer. In de convenanten met fiscale dienstverleners worden afspraken gemaakt over de kwaliteitsborging door de fiscale dienstverlener van de aangiften van hun klanten. Per 1 juni 2013 bedraagt het aantal MKB ondernemingen onder een horizontaal toezichtconvenant 80.000.

## 2.2 Horizontaal toezicht

*Grote ondernemingen*
De Belastingdienst heeft met de vernieuwde *Leidraad individuele klantbehandeling Grote Ondernemingen* invulling gegeven aan meer duidelijkheid over de positie van horizontaal toezicht binnen handhavingsregie. De medewerkers van het segment zijn meegenomen in de belangrijkste wijzigingen van de Leidraad. Om wederzijds begrip en transparantie tussen Belastingdienst en ondernemer te vergroten wordt het Strategisch Behandelplan dat de Belastingdienst per onderneming opstelt, gedeeld met de convenantpartners.
In de professionaliseringscursussen die aan de medewerkers zijn gegeven, is expliciet aandacht besteed aan het door de Commissie Stevens gesignaleerde 'risico van verkleving'. Dit risico kan zich voordoen als medewerkers in het kader van horizontaal toezicht de balans tussen begrip voor de belangen van belastingplichtigen en het belang van de Belastingdienst uit het oog verliezen, bijvoorbeeld doordat zij al vele jaren betrokken zijn bij de behandeling van die belastingplichtigen.

*MKB ondernemingen*
Het aantal ondernemers in het MKB dat zich via de fiscaal dienstverlener aansluit bij horizontaal toezicht blijft toenemen. De ondernemers doen dit door tussenkomst van zeven koepel- en beroepsorganisaties of via 300 convenanten met fiscaal dienstverleners. In het Platform horizontaal toezicht werkt de Belastingdienst samen met de koepel- en brancheorganisaties aan de uitwerking van de aanbevelingen van de Commissie Stevens voor het MKB.

*Internationale ontwikkelingen*
De Belastingdienst heeft een belangrijke rol gespeeld bij de totstandkoming van het OESO-rapport *Co-operative Compliance: A framework*. Uit dit rapport blijkt dat het (Nederlandse) concept van horizontaal toezicht navolging heeft gekregen in een twintigtal landen. De OESO entameert vervolgonderzoeken op onder andere de aspecten effectmeting en Tax Control Framework. De Belastingdienst neemt zowel in OESO-

verband als in bilaterale verbanden deel aan projecten voor het verder ontwikkelen van horizontaal toezicht. De Belastingdienst is begonnen met het inrichten van effectmeting op de belangrijkste toezichtsinstrumenten. Dit is een proces waarbij doelen, effecten en beschikbare data zorgvuldig op elkaar moeten worden afgestemd.

## 2.3 Intensivering Toezicht en Invordering

Om het toezicht van de Belastingdienst een impuls te geven zijn bij het Regeerakkoord extra middelen vrijgemaakt voor intensivering, oplopend tot structureel € 157 miljoen.[5] Met deze investering wordt beoogd om een extra belastingopbrengst te realiseren, die oploopt tot structureel € 663 miljoen vanaf 2018. De maatregelen zien op versnelling van de aanslagregeling particulieren, automatisch corrigeren, meer boekenonderzoeken, aanscherping van administratieve controles voor de omzetbelasting en structureel extra invorderingen realiseren. De met de investeringen samenhangende instroom van nieuwe medewerkers heeft als belangrijk neveneffect de borging van kennis en ervaring, die anders door de vergrijzingsuitstroom de komende jaren dreigen te verdwijnen. De doelstelling voor 2013 is circa 1.100 fte in te zetten voor deze intensivering van toezicht en invordering. In de eerste helft van het jaar zijn 750 medewerkers geworven, waarvan de helft door middel van interne doorstroom en de andere helft door externe instroom. De werving gebeurt in tranches teneinde goede begeleiding te kunnen bieden. Aanvullend worden tijdelijk uitzendkrachten ingezet om de afgesproken prestaties te leveren. Deze uitzendkrachten kunnen later solliciteren. Omdat het accent ligt op de noodzakelijke werving en opleiding zal in het eerste jaar nog in beperkte mate sprake zijn van extra belastingopbrengsten. In de jaren daarna zal een oplopende reeks te zien zijn.

## 2.4 Advance pricing agreements en advance tax rulings

Een advance pricing agreement (APA) is een afspraak vooraf over de vaststelling van een zakelijke beloning of een methode voor de vaststelling van een dergelijke beloning voor grensoverschrijdende transacties (goederen en dienstverlening) tussen gelieerde lichamen of tussen onderdelen van eenzelfde lichaam. Een advance tax ruling (ATR) is eveneens een afspraak vooraf en geeft zekerheid over de fiscale gevolgen van een voorgenomen transactie of samenstel van transacties voor bepaalde, in het ATR-besluit genoemde, internationale onderwerpen.

Tabel 3 geeft een overzicht van de in 2012 behandelde APA/ATR-verzoeken.

***Tabel 3 Behandelde APA/ATR-verzoeken in 2012 (aantallen)***

| | Voorraad 1 januari | Ontvangen | Afgehandeld | Toegewezen | Afgewezen | Ingetrokken / buiten behandeling | Voorraad per 31 december |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| APA-verzoeken | 266 | 295 | 321 | 247 | 9 | 65 | 240 |
| ATR-verzoeken | 278 | 533 | 557 | 468 | 16 | 73 | 254 |
| **Totaal** | 544 | 828 | 878 | 715 | 25 | 138 | 494 |

[5] *Kamerstukken II* 2012/13, 31 066, nr. 149

Tabel 4 geeft de ontwikkeling van het aantal afgehandelde verzoeken. Het aantal verzoeken is gestegen ten opzichte van het voorgaande jaar.

***Tabel 4 Afgehandelde verzoeken (aantallen)***

| | 2009 | 2010 | 2011 | 2012 |
|---|---|---|---|---|
| APA-verzoeken | 231 | 272 | 319 | 321 |
| ATR-verzoeken | 492 | 482 | 517 | 557 |
| Totaal | 723 | 754 | 836 | 878 |

In tabel 5 staat een overzicht van de doorlooptijden van de afgehandelde APA/ATR-verzoeken. De doorlooptijden zijn licht toegenomen, maar liggen binnen de streeftermijn van 8 weken.

***Tabel 5 Doorlooptijden afgehandelde verzoeken (aantal dagen)***

| | 2009 | 2010 | 2011 | 2012 |
|---|---|---|---|---|
| APA/ATR-verzoeken | 53 | 47 | 41 | 50 |
| ATR-verzoeken | 47 | 44 | 36 | 43 |

## 2.5 Invordering

*Inleiding*
Met het oog op de incasso van kleine vorderingen is deze zomer een nieuwe lichting van 29 deurwaarders in dienst getreden. Per 1 september 2013 zijn twee Landelijke Incassocentra (LIC's) van start gegaan. Bij deze twee LIC's is de invordering bij particulieren geconcentreerd. De bestaande Regionale Incassocentra (RIC's) zullen geleidelijk verdwijnen.
Daarnaast worden door middel van een viertal pilots nieuwe manieren van invordering van kleine vorderingen beproefd. De uitkomsten van de pilots, waarvan sommige reeds zijn afgerond maar andere nog lopen, zullen in samenhang worden bezien.

- *Pilot Deurwaardersbezoek op ongebruikelijke tijden*

Deze pilot betreft de inzet van de deurwaarders van de Belastingdienst voor de incasso van kleine vorderingen in gevallen waarin de gebruikelijke invorderingsinstrumenten, zoals het dwangbevel en het loon- of bankbeslag, geen effect sorteren. Deurwaardersbezoek wordt afgelegd op niet-kantoortijden, zoals in de vooravond en op de zaterdagen, waarbij de kans groter is dat iemand daadwerkelijk thuis is.

- *Pilot Telefonische incasso*

De pilot telefonische incasso is afgerond. Deze pilot is gestart in juni 2012. Zowel particulieren als ondernemers zijn gebeld. In circa 35% van de gevallen is het gelukt om telefonisch contact te leggen (841 van de 2415 debiteuren). In 86% van de gevallen leidt

het gesprek tot resultaat. 64% koos ervoor om de schuld in een keer af te lossen. 18% koos voor een betalingsregeling. 3% ging alsnog aangifte indienen of bezwaar maken. De versnelde opbrengst (betaald en toegezegd te betalen) van de gehele pilot bedroeg circa €1,8 miljoen (ondernemers en particulieren). Dit is meer dan 5 keer zoveel als bij de controlegroep. Er moet eerst meer ervaring worden opgedaan om een uitspraak te kunnen doen hoeveel van de versnelde opbrengst ook concrete meeropbrengst zal zijn. De Belastingdienst heeft op basis van deze positieve ervaringen besloten het middel van telefonische incasso structureel in te bedden in de incasso-organisatie van de dienst. Daartoe worden intern verbindingen gelegd met de dienstverlening en de centrale administratie van de Belastingdienst.

- *Pilot Inning via overheidsvordering*

Aanslagen motorrijtuigenbelasting, die niet zijn betaald na de betekening van een dwangbevel, worden geïnd door middel van een overheidsvordering (vereenvoudigd derdenbeslag op de bestedingsruimte van een betaalrekening bij een bank). De aanslagen inkomensheffing worden op een later moment toegevoegd. In het kader van de pilot zal worden gedifferentieerd in de hoogte van de overheidsvordering[6].

- *Pilot Uitbesteding incasso kleine vorderingen*

In deze pilot wordt bekeken of de inzet van een extern incassobureau bij de inning van kleine vorderingen een zinvolle aanvulling vormt op de interne capaciteit. Hiertoe worden de opbrengsten van de betreffende vorderingen in relatie tot de benodigde inspanningen en kosten, zowel intern als extern vergeleken door ook intern een pilot te doen. De aanbestedingsfase is afgerond en per 1 september 2013 is de externe partij begonnen voor de Belastingdienst. De pilot heeft een doorlooptijd van één jaar.

## 2.6 Tax gap

Eind vorig jaar heeft de staatssecretaris van Financiën zich - naar aanleiding van Kamervragen tijdens de behandeling van het Belastingplan 2013 - bereid verklaard de mogelijkheden te bekijken om op methodisch verantwoorde wijze de tax gap in kaart te brengen. De tax gap ziet op het verschil tussen de (theoretische) belastingopbrengsten zoals beoogd door de wetgever en de daadwerkelijk ontvangen belastingen. Omdat de Kamervragen zien op een omvattend beeld van de tax gap is het CBS benaderd om een macro-economisch onderzoek uit te voeren. De bepaling van de tax gap dient verschillende doelen. De Belastingdienst wil beter zicht krijgen op de gemiste belastingopbrengsten, zoals ook gevraagd door de Tweede Kamer. Ook hoopt de Belastingdienst hiermee zijn kennis over het gedrag van (groepen van) belastingplichtigen te vergroten.

Het is vooral van belang de *oorzaken* van de tax gap te achterhalen. Duiding van de oorzaak van de tax gap (naar segment, groep belastingplichtigen of belastingmiddel) is essentieel om te bepalen wie actie moet ondernemen om het verschil te beperken: de wetgever, de Belastingdienst of de belastingplichtige. Indien bijvoorbeeld de oorzaak van non-compliance gelegen is in complexiteit van wetgeving, is de wetgever aan zet en niet zozeer de uitvoering. In hoeverre een macrobenadering hier antwoord op kan geven, is een vraag die in het onderzoek zal worden meegenomen. Verder is het onderzoek naar de tax gap er vooral op gericht *trends* te ontdekken. Een getal of percentage op zich zegt

[6] *Kamerstukken II* 2012/13, 24 515, nr. 255, blz. 7

weinig. De waarde van de informatie neemt toe als er een vergelijking in de tijd kan plaatsvinden. De bepaling zal dus vaker moeten plaatsvinden. Verder is het van belang de tax gap niet geïsoleerd te bezien, maar in de *context van de totale belastingopbrengsten* die wel binnenkomen. Op deze manier kan, rekening houdend met externe factoren (zoals economische omstandigheden), een overall beeld worden gepresenteerd van de praktijk van belastingheffing en –inning.

Als eerste stap heeft het CBS vanuit een macroperspectief een eerste globale raming gemaakt van onderdelen van de tax gap, daarbij gebruikmakend van schattingen en gegevens van de Nationale rekeningen. Het CBS ziet de gepresenteerde cijfers als indicatie van en bouwstenen voor een nadere raming van de tax gap in Nederland.

Als vervolgstap zijn CBS en Belastingdienst op dit moment bezig met het uitwerken van een onderzoeksmethodologie voor de btw omdat het CBS voor dit middel het meeste zicht heeft op en ervaring heeft met schattingen van de toegerekende btw vanuit de productie. Bovendien is de Europese Commissie ook bezig met een vergelijkend onderzoek naar de btw gap in de EU-landen. De Commissie heeft de EU-landen hierover benaderd.
Verder wil de Belastingdienst de ervaringen van een aantal landen (waaronder het VK en Zweden) met de schatting van de tax gap, in het onderzoek betrekken. Concreet zal de methode van het CBS worden vergeleken met de methode die wordt gebruikt voor het EU onderzoek en door andere landen bij hun tax gap berekening. Op basis hiervan zal een methode worden ontwikkeld voor schatting van de btw tax gap voor Nederland en zal deze worden uitgevoerd. Vervolgens wordt de bruikbaarheid van de ontwikkelde methode voor andere belastingmiddelen bezien. Het traject loopt door tot volgend jaar.

## 2.7 Aanpak Fraude

### 2.7.1 Inleiding

In het debat over *het feitenrelaas fraude met toeslagen* op 14 mei 2013 is toegezegd in de halfjaarsrapportages nader in te gaan op de aanpak van de fraudebestrijding. In deze paragraaf wordt de organisatie geschetst. In de paragrafen hierna wordt ingegaan op de belangrijkste resultaten van de fraudeaanpak bij de verschillende belastingmiddelen. Verder wordt, zoals gebruikelijk, gerapporteerd over de aanpak van de carrouselfraude en het buitenlands vermogen.

In 2011 zijn in de Fiscale agenda 20 maatregelen opgenomen om systeemfraude zoveel mogelijk te voorkomen en waar nodig te bestrijden. Het merendeel van deze maatregelen is inmiddels geïmplementeerd. In de volgende paragrafen wordt aandacht besteed aan de resultaten. In het eerste halfjaar van 2013 is een toeslagenfraude door Bulgaren in het nieuws gekomen. In de brief van 10 mei 2013[7] zijn aanvullende maatregelen aangekondigd om deze vorm van systeemfraude met toeslagen te voorkomen en te bestrijden. De maatregelen worden opgenomen in het Belastingplan 2014, zodat deze dit najaar door de Tweede Kamer kunnen worden behandeld.

Per 1 mei 2013 is binnen de Belastingdienst een fraudecoördinator aangesteld die leiding geeft aan een nieuw geformeerd Team Fraudebestrijding. Dit team heeft tot doel een integrale aanpak van georganiseerde (systeem)fraudefenomenen over de verschillende

[7] *Kamerstukken II* 2012/13, 17 050, nr. 435

betrokken dienstonderdelen heen te coördineren en bevorderen. Tevens wordt vanuit dit team de deelname aan interdepartementale anti-fraudeactiviteiten gecoördineerd.

Daarnaast heeft verdere uitbreiding en stroomlijning plaatsgevonden van de werkzaamheden die een relatie met fraudebestrijding hebben. Sinds enkele jaren functioneert binnen de Belastingdienst de zogenoemde anti-fraudebox die zich ondermeer richt op de herkenning van patronen van systeemfraude, de vertaling daarvan naar anti-fraudemaatregelen en zorgt voor informatiedeling over fraudepatronen en fraudeurs tussen toezichts- en opsporingsmedewerkers van alle dienstonderdelen van de Belastingdienst. Het kenmerk van systeemfraude is dat fraudeurs, al dan niet georganiseerd, op basis van gefingeerde gegevens op alle mogelijke manieren en langs alle mogelijke kanalen proberen een uitbetaling te verkrijgen. Daarom is er naast de anti-fraudebox een Combinatieteam Aanpak Facilitators (CAF) ingericht waarin over alle dienstonderdelen heen in beeld wordt gebracht welke personen en organisaties de georganiseerde fraudes faciliteren. Het hoofddoel van het CAF is het stoppen en voorkomen van onterechte uitbetalingen.

De coördinatie van deze activiteiten krijgt op bestuurlijk niveau gestalte door de instelling van een Managementteam Fraudebestrijding dat tweewekelijks de actuele ontwikkelingen rond fraudebestrijding, fraudepatronen en grote fraudezaken bespreekt. In dit MT zijn alle relevante dienstonderdelen van de Belastingdienst vertegenwoordigd.

Omdat systeemfraudeurs hun pogingen tot het verkrijgen van uitbetalingen niet tot één overheidsorganisatie beperken, is op initiatief van de Belastingdienst op rijksniveau een expertisegroep fraudebestrijding opgericht, waaraan diverse departementen deelnemen. De expertisegroep maakt onderdeel uit de Manifestgroep, een samenwerkingsverband van een aantal grote uitvoeringsorganisaties. In de expertisegroep vinden maandelijkse bijeenkomsten plaats waar fraudeanalysemethodes worden gedeeld, casussen worden besproken en presentaties worden gegeven. Voor 2013 zijn vijf thema’s beschreven waarop tussen de deelnemende partijen wordt samengewerkt in de fraudebestrijding: fictieve dienstbetrekkingen, schijnzelfstandigheid, leefvormfraude, ID-fraude en spoorloze debiteuren.

Effectieve fraudebestrijding betekent ook actieve samenwerking met andere overheden. Belastingdienst/Toeslagen is in samenwerking met de gemeenten Utrecht en Rotterdam pilots gestart voor controles rond zogenoemde ‘verwonderadressen’ waarbij door middel van huisbezoek zowel de GBA-inschrijving als de toeslagsituatie wordt beoordeeld. Ook met de gemeente Amsterdam wordt een dergelijke pilot verkend.

### 2.7.2 Toeslagen

- *Risicogerichte handhaving*

Belastingdienst/Toeslagen werkt thans met het nieuwe Toeslagen Verstrekkingen Systeem (TVS). Eén van de belangrijkste verschillen met de oude systemen is de mogelijkheid in TVS om toezicht in de voorschotfase uit te voeren, waar de oude systemen vrijwel uitsluitend toezicht in de fase van definitief toekennen toelieten.

Alle lopende en nieuwe toeslagen in TVS zijn onderworpen aan uitvalcriteria en risicoregels. Deze criteria en regels leiden tot grote hoeveelheden posten die aangeboden worden voor handmatige behandeling. Om ervoor te zorgen dat aanvragers de aandacht

krijgen die ze verdienen en patronen te signaleren die de individuele aanvragen en mutaties overstijgen, past Belastingdienst/Toeslagen risicoselectie toe op ontvangen aanvragen, mutaties en op voorraden behandelsignalen. Belastingdienst/Toeslagen heeft met behulp van externe expertise een nieuw risicoselectiemodel ontwikkeld dat met ingang van april 2013 in gebruik is genomen.
In het eerste half jaar van 2013 zijn in de voorschotfase 605.000 uitval- en uitworpsituaties handmatig gecontroleerd. Daarnaast kunnen ontvangen aanvragen met behulp van specifieke analyseprogramma's getoetst worden vóór het moment dat de (voorschot)beschikking naar de burger gestuurd wordt, respectievelijk tot betaling wordt overgegaan.

Bij aanvragen (nieuwe aanvragen en mutaties) die met het risicoselectiemodel worden geselecteerd, vindt het toezicht plaats voordat het (eerste) voorschot wordt uitbetaald. De behandeling van deze posten bestaat uit het uitnodigen aan de balie om bewijsstukken te overleggen, uit het door middel van een vragenbrief opvragen van aanvullende bewijsstukken of uit andere administratieve toetsen op basis van contra-informatie. Naast de eerder genoemde 605.000 posten die handmatig gecontroleerd zijn vanwege uitval en uitworp, heeft de risicoselectie geleid tot behandeling van bijna 9.300 aanvragen, mutaties en lopende toeslagen. Hiervan zijn 4.400 toeslagen direct gestopt, 1.200 aanvragers zijn aan de balie uitgenodigd, 1.500 aanvragers hebben een vragenbrief gekregen en in 2.150 gevallen wordt de aanvraag of mutatie getoetst aan contra-informatie.

- *Aanpak 'slechte schatters' en niet-zorgverzekerden*

Belastingdienst/Toeslagen beoordeelt welke burgers hun toeslag over eerdere jaren volledig hebben moeten terugbetalen doordat zij herhaaldelijk een (veel) te lage schatting van hun inkomen hebben opgegeven. Deze beoordeling heeft vanaf juni 2013 opnieuw plaatsgevonden en heeft er toe geleid dat ruim 36.000 toeslagen zijn gestopt. In 22.000 gevallen gaat het om zorgtoeslag, 6.000 gevallen huurtoeslag en 8.000 gevallen kindgebonden budget. De desbetreffende burgers hebben hierover in augustus bericht gekregen en het t/m augustus uitbetaalde bedrag is teruggevorderd.

Het toezicht op de zorgtoeslag bestaat onder meer uit de periodieke vergelijking van het bestand met ontvangers van zorgtoeslag, met het Referentiebestand Verzekerden Zorgverzekeringswet. In mei heeft dit geleid tot het stopzetten en terugvorderingen van circa18.000 zorgtoeslagen. Ook is in 2.000 gevallen de zorgtoeslag aangepast omdat de partner van de aanvrager niet zorgverzekerd bleek te zijn.

- *Vervolging en strafoplegging*

De samenwerking in de keten tussen Belastingdienst/Toeslagen, de FIOD en het Openbaar Ministerie is verder versterkt. Het OM heeft een fraudeofficier voor toeslagen aangesteld. Afgesproken is dat naast de gebruikelijke strafrechtelijke vervolging van grote zaken in 2013 ook een aantal kleinere zaken strafrechtelijk afgedaan zal worden door middel van een strafbeschikking.

Belastingdienst/Toeslagen heeft over het eerste halfjaar 326 zaken besproken in het selectieoverleg met de FIOD. Na aanvullend onderzoek wordt vastgesteld of deze zaken ingebracht kunnen worden in het tripartite overleg met het Openbaar Ministerie waarin besloten wordt over strafrechtelijke vervolging. Van deze aangebrachte zaken zijn 217

afgedaan met een boete[8]. Samen met zaken waarvan eind 2012 al was vastgesteld dat zij in aanmerking komen voor een boete, bedraagt het aantal opgelegde boetes in 2013 tot eind augustus ongeveer 240. Daarnaast zijn op grond van het boetebesluit toeslagen 500 waarschuwingsbrieven verstuurd.

In 2013 zijn tot nu toe 9 zaken door het Openbaar Ministerie geaccepteerd voor strafrechtelijke vervolging. 18 zaken zijn aangehouden voor besluitvorming over strafrechtelijke vervolging of het opleggen een boete. Tot nu toe zijn 78 zaken door het Openbaar Ministerie met een transactie en met werkstraffen afgedaan
Daarnaast zijn er in de periode juli -augustus 805 boetes opgelegd aan Bulgaarse toeslagontvangers. In de fraudezaak die in april jl. in de publiciteit is gekomen, heeft inmiddels een regiezitting plaatsgevonden. Het onderzoek door de FIOD en OM in deze zaak loopt nog.

### 2.7.3 Identiteitsfraude

- *Pilot ID12 in de champignonsector*

Op initiatief van de champignonbranche wordt op basis van vrijwilligheid een zogenaamde ID12 ingevoerd. De ID12 is een identiteitspas die in Scandinavische landen wordt gebruikt ter voorkoming van illegale arbeid, belasting- en premieontduiking en oneerlijke concurrentie. De Belastingdienst ondersteunt dit initiatief. In samenwerking met de champignonbranche en het ministerie van SZW wordt deze identiteitspas bij wijze van proef per 1 januari 2014 ingevoerd.

- *Hulp aan slachtoffers identiteitsfraude*

De Belastingdienst biedt hulp aan slachtoffers van identiteitsfraude. In het afgelopen half jaar hebben zich ongeveer 70 slachtoffers gemeld. Het merendeel van de meldingen wordt gedaan door slachtoffers die hun DigiD hebben afgegeven of waarvan het DigiD is ontfutseld, bijvoorbeeld door diefstal van brieven waarin informatie wordt gevraagd aan burgers. De hulp is gericht op het snel herstellen van de gegevens, zodat (uit)betalingen naar de juiste persoon kunnen worden hervat.

### 2.7.4 Inkomensheffing

- *Fiscaal dienstverleners*

Begin 2013 is een procedure in werking getreden, waarbij fiscaal dienstverleners die zich bij voortduring schuldig maken aan het inzenden van onjuiste aangiften en verzoeken, worden uitgesloten van het digitale kanaal. Het certificaat dat daarvoor nodig is, wordt geblokkeerd voor gebruik. Tot nu toe is één fiscaal dienstverlener om die reden uitgesloten.

- *Maatregelen inkomensheffing*

Door actief onderzoek naar fraudegevallen alsmede gebruikmaking van contra-informatie is in het eerste halfjaar van 2013 voor een bedrag van ruim € 84 miljoen aan onterechte uitbetalingen inkomensheffing voorkomen. Als bijvangst is voor een bedrag van € 28 miljoen aan uitbetalingen ten gevolge van gemaakte vergissingen in aangiften voorkomen.

[8] Tot 1 januari 2013 konden alleen vergrijpboetes worden opgelegd bij herziening van een definitieve beschikking. Vanaf 1 januari 2013 kan dit nu ook bij voorschotten.

### 2.7.5 Omzetbelasting

- *Monitoren risicovolle btw-nummers*

Een landelijk werkend intelligenceteam omzetbelasting voert permanent risicoanalyses uit, waarbij gebruik wordt gemaakt van informatie vanuit andere belastingmiddelen, toeslagen en de Kamer van Koophandel. In totaal worden ruim 16.000 risicovolle btw-nummers permanent gemonitord met behulp van de selectiemodule omzetbelasting. De opbrengst van deze monitoring in de eerste zes maanden van 2013 bedraagt ruim € 8,2 miljoen aan naheffingsaanslagen.

- *Afvoeren btw-nummers*

Btw-nummers die langer dan een jaar nihilaangiften inleveren, worden na beoordeling afgevoerd omdat de kans op misbruik te groot is. Deze beoordeling heeft er voor gezorgd dat in het afgelopen half jaar ruim 34.000 btw-nummers zijn afgevoerd. Sinds 2011 wordt deze aanpak gehanteerd.

### 2.7.6 Opsporingsactiviteiten FIOD

- *Grote zaken*

In januari 2013 is de regietafel Grote zaken geformeerd. Vertegenwoordigers van de Belastingdienst, Toeslagen en de FIOD bespreken in dit overleg de aanpak van de grotere systeemfraudezaken. Per 1 juli 2013 zijn 27 grotere systeemfraudezaken (Inkomensheffing en Toeslagen) in onderzoek met een belang van ruim € 17 miljoen en circa 9.000 betrokken BSN's.

- *SIS-aanpak*

Daarnaast wordt sinds 2012 gewerkt met de zogenaamde SIS-aanpak (Snelle Interventie Service). Kleinere zaken worden aangepakt door middel van korte onderzoeken met een snel vervolg, waarmee ook tegemoet wordt gekomen aan het rechtsgevoel en de nodige media-aandacht wordt bereikt.

### 2.7.7 Intracommunautaire btw-fraude

Conform afspraak met de Kamer rapporteert de Belastingdienst periodiek over de resultaten van de bestrijding van intracommunautaire btw-fraude.

*Een korte terugblik*

In 2009 heeft de Algemene Rekenkamer het rapport 'Intracommunautaire btw-fraude' uitgebracht. Naar aanleiding hiervan heeft de staatssecretaris een pakket van maatregelen aan de Tweede Kamer gepresenteerd.[9] De Algemene Rekenkamer heeft in september 2012 teruggeblikt op haar rapport uit 2009 en onderzocht of de destijds toegezegde acties en maatregelen door de Belastingdienst zijn uitgevoerd. De hoofdconclusie van het rapport was positief. De Belastingdienst heeft sinds 2009 de bestrijding van carrouselfraude versterkt. De Algemene Rekenkamer acht van groot belang dat de stevige aanpak wordt gehandhaafd en deed een aantal aanbevelingen om de aanpak verder te verbeteren.[10] In reactie heeft de staatssecretaris aangegeven dat de aanpak van de carrouselfraude onverminderd van kracht blijft en dat mogelijkheden om

[9] *Kamerstukken II* 2008/09, 31 880, nr. 4
[10] *Kamerstukken II* 2012/13, 31 880, nr. 7

de effectiviteit van de fraudeaanpak te verhogen worden verkend. Op 29 mei 2012 had de staatssecretaris de Kamer al separaat geïnformeerd over een aantal aanvullende beleidsmaatregelen ter bestrijding van intracommunautaire btw-fraude, zoals de invoering van een verleggingsregeling voor mobiele telefoons en computeronderdelen.[11] Belangrijke aanvullende maatregel in dit verband is de zogenaamde multidisciplinaire aanpak waarbij de diverse betrokken partijen op structurele en geïntensiveerde wijze samenwerken om carrouselfraude te bestrijden en de criminelen die erachter zitten op te sporen. Hierna worden de belangrijkste ontwikkelingen van de laatste tijd geschetst.

- *Verleggingsregeling*

Op 1 april 2013 is de verleggingsregeling voor mobiele telefoons, chips, spelcomputers, tablets of laptops verplicht gesteld als het orderbedrag per goederensoort € 10.000 of meer (exclusief btw) bedraagt. Dit in vervolg op het goedkeuringsbesluit per juni 2012 dat toestond dat voor de handel in mobiele telefoons en computeronderdelen een verleggingsregeling wordt toegepast. Daarmee is deze vorm van fraude in Nederland tot staan gebracht.

- *Quick Reaction Mechanism*

Het door de Europese Commissie gedane voorstel voor een snelle reactiemechanisme op btw-carrouselfraude (*quick reaction mechanism*) is door de Europese Raad geaccordeerd. Het voorstel houdt in dat een lidstaat onder specifieke voorwaarden gebruik kan maken van de mogelijkheid om voor een beperkte tijd een verleggingsregeling in te voeren voor bepaalde goederen. De geldigheid van deze maatregel is beperkt, maar biedt voldoende tijd om ondertussen de gewone derogatieprocedure van artikel 395 van de btw-richtlijn te doorlopen. Het voorstel wordt op dit moment nader uitgewerkt door de Europese Commissie.

- *Eurofisc*

Nederland is actief op het terrein van fraudepatronen en kennisuitwisseling, zowel in Eurofisc-verband als in Benelux-verband. Eurofisc leidt ertoe dat de detectie van fraudegevallen is verbeterd en versneld. Nederland is thans de voorzitter van Eurofisc en sinds 1 januari 2013 coördinator van het workingfield Cars, Boats and Planes.

- *Multidisciplinaire aanpak*

Multidisciplinaire aanpak staat voor samenwerking tussen overheids- en private partijen om de intracommunautaire btw-fraude eerder en beter aan te pakken. Bij private partijen gaat het om belastingadviseurs, accountants, notarissen, banken en beroeps- of brancheorganisaties. Deze partijen zijn betrokken bij de noodzakelijke infrastructuur om te kunnen frauderen. Naast een maatschappelijke verantwoordelijkheid hebben deze partijen eigen belangen om tot samenwerking te komen. Uit de gesprekken die inmiddels met vertegenwoordigers hebben plaatsgevonden, is duidelijk geworden dat bewustwording bij deze partijen van hun rol bij het voorkomen van carrouselfraude een belangrijk onderwerp is. Daarom is voorlichting gegeven, in vakbladen gepubliceerd en afgesproken dat bij veranderingen in fraudepatronen een nieuwsflits wordt rondgezonden.

- *Overleg met banken*

Met drie grote banken en de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) hebben gesprekken plaatsgevonden. Van overheidszijde is de inzet dat banken in een vroeg

[11] *Kamerstukken II* 2011/12, 31 066, nr. 130

stadium informatie verstrekken die van belang is bij het voorkomen en bestrijden van de carrouselfraude. In veel gevallen zullen de banken deze informatie al verstrekken in het kader van hun meldingsplicht op grond van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft). Op basis van de Wwft zijn banken verplicht ongebruikelijke transacties van hun cliënten te melden aan de Financial Intelligence Unit (FIU), een onafhankelijke instantie ondergebracht bij de Nationale Politie. De FIU is verantwoordelijk voor analyse van de ongebruikelijke transacties en kan deze vervolgens verdacht verklaren, waarna deze worden doorgezet naar een opsporingsinstantie. Op het gebied van carrouselfraude worden de verdachte transacties overgedragen aan de FIOD. Besprekingen vinden op dit moment plaats met de FIU en diverse grootbanken om te bekijken welke mogelijkheden er zijn om de effectiviteit van de door de banken gemelde transacties te verhogen. Verdachte transacties kunnen na beoordeling en veredeling door de FIOD doorgezet worden naar de Belastingdienst.

- *Resultaten*

De aanpak van intracommunautaire btw-fraude is met name gericht op het voorkomen en stoppen van fraude. Ontdekte fraudezaken worden fiscaal en/of strafrechtelijk aangepakt. Preventie blijkt uit het aantal stopgezette ondernemingen in het kader van de bestrijding (carrousel)fraude en het aantal btw-nummers ingetrokken. De volgende resultaten zijn geboekt in het eerste halfjaar van 2013. De cijfers passen in het reguliere beeld van de omvang van de btw-carrouselfraude in Nederland.

***Tabel 6 kengetallen intracommunautaire btw-fraude (in aantallen)***

| | **Totaal 2012** | **2013 t/m juni 2013** |
|---|---|---|
| Aantal uitgereikte waarschuwingsbrieven (op naam)[12] | 8 | 21 |
| Aantal uitgereikte waarschuwingsbrieven (anoniem) | 37 | 10 |
| Aantal stopgezette ondernemingen in kader van bestrijding (carrousel)fraude | 441 | 327 |
| Aantal btw-nummers ingetrokken door de regio's (door preventie en intelligence) | 65.000 | 34.000 |
| Aantal btw-nummers ingetrokken naar aanleiding van signaal FIOD | 76 | 33 |

[12] Een brief met vermelding van namen wordt alleen in uitzonderlijke gevallen verstuurd, waarbij de inspecteur en FIOD overtuigd moeten zijn van het bestaan van een fraudeketen met verliezen in Nederland en het niet mogelijk is gebleken de keten op een andere wijze te stoppen.

| | | |
|---|---|---|
| Naheffing BTW | € 91.849.955,- [13] | € 23.066.512,- |
| Boete | € 20.025.478,- | €. 3.139.104,-[14] |
| Fiscaal belang strafzaak | € 25.692.318,- | €. 1.796.002,- |
| Aantal verzoeken om informatie via FIOD (SCAC 383) | | |
| *- uit het buitenland* | 675 | 379 |
| *- aan het buitenland* | 296 | 206 |
| Artikel 7 verzoeken om informatie via het CLO (SCAC 2004) | | |
| *- uit het buitenland* | 1.749 | 917 |
| *- aan het buitenland* | 781 | 243 |

### 2.7.8 Buitenlands vermogen

De aanpak van de Belastingdienst van onbekend buitenlands vermogen richt zich op zowel buitenlandse bankrekeningen als in bepaalde rechtsvormen in het buitenland ondergebracht vermogen. De aanpak behelst de volgende onderdelen:

1. het zo optimaal mogelijk gebruik maken van zoveel mogelijk verdragen en Tax Information Exchange Agreements (TIEA's) met (voormalige) belastingparadijzen,
2. het stimuleren van vrijwillige inkeer,
3. continu aandacht voor het achterhalen en aanpakken van onbekende buitenlandse bankrekeningen.

*Ad 1. Verdragen/TIEA's*

Recent heeft Luxemburg op basis van de Europese Spaartegoedrichtlijn besloten vanaf 2015 via de automatische weg de andere EU-lidstaten van bankinformatie te gaan voorzien. Daarmee wordt het bankgeheim in dat land beëindigd, waardoor extra informatie over buitenlandse vermogens beschikbaar komt voor de Belastingdienst. Oostenrijk heeft hier nog niet toe besloten. De inzet van Nederland blijft om ook het bankgeheim in andere landen te doen beëindigen. In de toekomst zal automatische fiscale inlichtingenuitwisseling de internationale standaard dienen te zijn.
In paragraaf 2.6 wordt nader ingegaan op de internationale gegevensuitwisseling.

*Ad 2. Het stimuleren van vrijwillige inkeer*

Het beleid om vrijwillige inkeer te bevorderen is in 2002 ingezet. Sindsdien zijn er circa 15.000 inkeerders geweest met een totaal ingekeerd vermogen van € 3,7 miljard. Inmiddels zijn aanslagen opgelegd ten bedrage van ruim € 870 miljoen (belasting, rente en boete). In 2013 hebben zich tot nu toe al 543 inkeerders gemeld. Dit is meer dan een verdubbeling ten opzichte van voorgaand jaar.
Voor deze toename zijn de volgende oorzaken te noemen:

- het dure jaar 2000 (laatste jaar oude IB-systeem) is niet meer na te vorderen,
- de publiciteit over Offshore Leaks en kort gedingen tegen zwartspaarders,

[13] Dit is inclusief één grote naheffing van ruim € 30 mln.
[14] Niet bij iedere fraudepost wordt een boete opgelegd. Indien een post strafrechtelijk wordt opgepakt, kunnen geen boeten worden opgelegd vanwege het UNA VIA-principe.

- de aankondiging van het opheffen van het bankgeheim van Luxemburg,
- de aandacht voor buitenlands vermogen door opname van buitenlandse bankrekeningen in de vooringevulde aangifte (VIA) 2012.

In het kader van de indiening van het wetsvoorstel Wet vereenvoudiging formeel verkeer Belastingdienst is de inkeerregeling per 2 september 2013 tijdelijk verruimd (tot 1 juli 2014).

*Ad 3. Continu aandacht voor het achterhalen en aanpakken van onbekende buitenlandse bankrekeningen*

Sinds 2001 loopt er binnen de Belastingdienst een aantal projecten waarin informatie wordt behandeld over buitenlandse bankrekeningen die door de Belastingdienst zelf is achterhaald of van derden is verkregen. Daarbij zijn sedertdien in totaal 8.400 belastingplichtigen betrokken. In een van de projecten is de Belastingdienst erin geslaagd houders van een coderekening (anonieme rekening) in Zwitserland te achterhalen. Deze activiteiten hebben tot nu toe geleid tot een totaalopbrengst (belasting, rente en boete) van ruim € 300 miljoen.

Het onderzoek dat de Belastingdienst in 2012 is gestart naar een omvangrijke hoeveelheid transactiegegevens over bankrekeningen van niet ingezetenen, bevindt zich in de pilotfase. De pilot loopt tot eind 2013. Hierna volgt een evaluatie. Inmiddels zijn vanuit deze pilot 115 inlichtingenverzoeken en/of spontane informatieverstrekkingen aan het buitenland gedaan en zijn in ongeveer 55 zaken reacties vanuit het buitenland ontvangen (soms verzoeken om nadere toelichting). Een vijftiental zaken wordt op basis van ontvangen informatie nader onderzocht.

De Belastingdienst is dit jaar gestart met een 'estafette' van kort gedingen tegen weigerachtige belastingplichtigen met een verzwegen KB Lux rekening. Hiermee probeert de Belastingdienst de groep weigerachtigen over de streep te trekken. Aan deze groep zijn vanaf 2002 aanslagen opgelegd. Dit heeft tot tal van fiscale procedures geleid. Uiteindelijk heeft de fiscale rechter vastgesteld dat deze belastingplichtigen als rekeninghouder kunnen worden aangemerkt, maar bij gebrek aan medewerking van deze groep bleef het onmogelijk om het exact verzwegen bedrag vast te stellen. Eind 2009 besliste de Hoge Raad dat de Belastingdienst ook informatie van belastingplichtigen kan afdwingen door gebruik te maken van een civiel kort geding. Vanaf dat moment is dit instrument steeds frequenter ingezet. Dit heeft geresulteerd in het geclusterd op zitting brengen van groepen zwartspaarders uit een bepaalde regio. Belastingplichtigen die blijven weigeren mee te werken, kunnen dan worden veroordeeld tot een dwangsom. De eerste estafettes van kort gedingen zijn gewonnen.

De Belastingdienst heeft enige tijd geleden vastgesteld dat er in Nederland betaalkaarten in omloop zijn waar een buitenlandse bankrekening aan ten grondslag ligt. Om zicht te krijgen op de identiteit van de houders van deze betaalkaarten (en de buitenlandse bankrekening) heeft de Belastingdienst informatie gevraagd aan de aanbieders van betalingsverkeer in Nederland. Na een gewonnen kort geding beschikt de Belastingdienst op dit moment over het grootste deel van de transactiegegevens over 2009, 2010 en 2011. Deze gegevens zijn inmiddels geanalyseerd en worden gebruikt om derdenonderzoeken in te stellen. Het doel hiervan is de identiteit van de houder van de buitenlandse bankrekening vast te stellen en het daaruit voortvloeiende fiscale heffingsbelang te beoordelen.

### 2.7.9 Aanpak belastingconstructies

- *Afgezonderde particuliere vermogens; evaluatie nieuwe wettelijke regeling 2010*

Per 1 januari 2010 is een nieuwe wettelijke regeling voor afgezonderde particuliere vermogens (APV's) van kracht geworden. Het ging hierbij om een herziening van de Successiewet 1956 en een aantal andere belastingwetten. Het doel van deze herziening was verlaging van de tarieven voor de erf- en schenkbelasting, vereenvoudiging van de tarief- en vrijstellingenstructuur, verbetering van de bedrijfsopvolgingsfaciliteiten en bestrijding van constructies. De dekking voor deze belastingvermindering diende voor een substantieel deel te komen uit verbreding van de grondslag voor de schenk- en erfbelasting en de aanpak van APV's, zoals trusts en (buitenlandse) stichtingen. Door de toenmalige staatssecretaris is aan de Eerste Kamer toegezegd dit nieuwe wettelijk regime in 2013 te evalueren. Onlangs is deze evaluatie afgerond. De Eerste en Tweede Kamer zijn op 11 september jl. bij afzonderlijke brief over de uitkomsten geïnformeerd.[15]

- *Overige constructies*

De Belastingdienst is sinds jaren actief met de bestrijding van belastingbesparende constructies. Ten behoeve hiervan is destijds de Coördinatiegroep Constructiebestrijding opgericht. Bij belastingconstructies gaat het om een veelheid van constructies bedoeld om de inkomstenbelasting, vennootschapsbelasting, omzetbelasting en/of schenk- en erfbelasting te ontlopen. De constructies zijn velerlei. Voorbeelden zijn: erfpacht-constructies, constructies met de zogenaamde EURO BV, estateplanning of stalling van immateriële activa in een tax haven. Specifiek op het terrein van de Omzetbelasting zijn er constructies met sportaccommodaties, schoonmaakdiensten, eigendom van schoolgebouwen, vervoermiddelen, ziekenhuizen en parkeergarages. Verder zijn er de schijnconstructies om het minimumloon en premies te ontduiken.

Bij de constructiebestrijding werkt de Belastingdienst nauw samen met andere toezichthoudende en opsporingsinstanties. Met de aanpak wordt beoogd te voorkomen dat (nieuwe) ongewenste en schadelijke constructies worden opgezet en tegen te gaan dat belastinggeld wegvloeit. Met de betrokken belastingplichtigen moeten veelal langdurige gerechtelijke procedures worden gevoerd.

## 2.8 Internationale inlichtingenuitwisseling

Internationale samenwerking op het terrein van belastingen is in toenemende mate van belang voor de Belastingdienst. Een vorm van internationale samenwerking is de zogenaamde wederzijdse administratieve bijstand in belastingzaken. Op basis van Europese regelgeving en verdragen verlenen de Nederlandse en buitenlandse belastingdiensten elkaar deze bijstand. Het kan daarbij gaan om fiscale inlichtingenuitwisseling op verzoek, spontaan en automatisch (bulkgegevens), maar ook om invorderingsbijstand. Het doel van het instrumentarium van wederzijdse bijstand is het waarborgen van de juiste heffing en inning van belastingen in de landen die daar recht op hebben. Andere doelen zijn fraudebestrijding, het voorkomen van dubbele belastingheffing en –vrijstelling en het verkrijgen van een beter inzicht in

[15] Kenmerk DGB/2013/2752

grensoverschrijdende activiteiten en taxplanning. Binnen de EU zijn in de afgelopen periode nieuwe richtlijnen voor de administratieve samenwerking op het terrein van de directe belastingen en voor wederzijdse bijstand bij invordering tot stand gekomen. Deze moeten leiden tot een verdere intensivering van de samenwerking tussen de EU-lidstaten en tot meer efficiency.

In bijlage 2.1 zijn de aantallen verzoeken opgenomen op grond van verdragen en TIEA's, uitgesplitst per land.

Verder worden op basis van de Europese Spaartegoedenrichtlijn op grote schaal met andere EU-lidstaten geautomatiseerd bankgegevens uitgewisseld. Landen die deze gegevens niet verstrekken, houden een zogenaamde bronheffing in op het aangehouden vermogen in. Soms verstrekken de bronheffingslanden voor een deel automatisch gegevens, indien de desbetreffende rekeninghouder daarvoor toestemming heeft gegeven. In bijlage 2.2 zijn de gegevens over 2012 opgenomen.

In bijlage 2.3 zijn de gegevens over 2012 opgenomen van de informatie-uitwisseling met alle landen waar Nederland afspraken mee heeft. Daaruit kan worden opgemaakt dat de Nederlandse Belastingdienst met veel landen relaties onderhoudt. De meest intensieve samenwerking gebeurt met de buurlanden. Met België en Duitsland zijn afspraken gemaakt over directe grensoverschrijdende samenwerking tussen belastingkantoren aan beide zijden van de grens.

# 3 Massale klantprocessen en ict

## 3.1 Evaluatie VIA

Recent is de vooraf ingevulde aangifte (VIA) door een extern bureau geëvalueerd om inzicht te vergaren in de ervaringen met en houding ten aanzien van de VIA. Van de belastingplichtigen geeft 51% aan gebruik te hebben gemaakt van de VIA. In vergelijking met vorig jaar (2012: 37%) is dit percentage aanzienlijk gestegen. De ervaringen van de ondervraagden zijn zeer positief door de hoge kwaliteit en volledigheid van de gegevens. De VIA wordt vooral gebruikt vanwege het gemak, de snelheid en de goede ervaring in voorgaande jaren. Negen van de tien gebruikers waarderen de verschillende onderdelen van het aangifteproces in de VIA als goed tot zeer goed. In het onderzoek zijn ook mensen bevraagd die de VIA afgelopen jaar niet hebben gebruikt. Van de niet-VIA gebruikers zegt 40% de VIA volgend jaar hoogstwaarschijnlijk te gaan gebruiken. Nagenoeg alle VIA-gebruikers zijn voornemens om de VIA volgend jaar weer te gebruiken.

## 3.2 Toeslagen

- *Terugwerkende kracht kinderopvangtoeslag*

In 2012 is de termijn beperkt waarbinnen de kinderopvangtoeslag kan worden aangevraagd. Omdat een aantal aanvragers zijn aanvraag te laat heeft ingediend en daardoor een bedrag aan kinderopvangtoeslag dreigde mis te lopen, heeft het ministerie van SZW in maart 2013 besloten de regel in de jaren 2012 en 2013 niet van toepassing te laten zijn. De Belastingdienst/Toeslagen heeft 133.000 burgers aangeschreven van wie bekend is dat een aanvraag op grond van de beperking van de termijn is afgewezen, of van wie anderszins verwacht wordt dat zij mogelijk recht hebben op kinderopvangtoeslag met terugwerkende kracht. Vanaf 15 mei is het mogelijk deze aanvragen in te dienen. Tot 1 juli zijn circa 7.900 aanvragen met terugwerkende kracht ontvangen. In juli is een begin gemaakt met de behandeling van deze aanvragen.

- *Vermogenstoets zorgtoeslag*

Met ingang van 2013 geldt voor de zorgtoeslag een vermogensgrens. Voor het continueren van de zorgtoeslag in 2013 heeft Belastingdienst/Toeslagen de gegevens over het box 3-vermogen gebruikt uit de aangifte dan wel het vastgestelde inkomen over 2011. Als het vermogen volgens deze informatie te hoog was, zijn de voorschotbetalingen in 2013 niet automatisch gecontinueerd. De betrokkenen hebben hierover een brief gekregen waarin ook staat dat zij een nieuwe aanvraag kunnen indienen indien zij denken in 2013 wel in aanmerking te komen voor zorgtoeslag.
Hiermee wordt voorkomen dat aanvragers na afloop van 2013 geconfronteerd worden met een terugvordering als gevolg van het toepassen van de vermogensgrens.

- *Uitvoering toeslagen*

Hierna wordt de stand weergegeven van de definitieve vaststelling van de toeslagen voor de jaren 2009, 2010 en 2011.

Toeslagen 2009

Tot en met juni 2013 zijn in totaal 8,7 miljoen toeslagen huur, zorg, kinderopvang en kindgebonden budget voor het toeslagjaar 2009 definitief vastgesteld. Uitgesplitst betreft het 1,3 miljoen definitieve toeslagen huur, 5,7 miljoen definitieve toeslagen zorg, 0,5 miljoen definitieve toeslagen kinderopvang en 1,2 miljoen definitieve toeslagen kindgebonden budget. In totaal is over 2009 circa 99% van de toeslagen definitief vastgesteld. Van circa 100.000 openstaande posten ontbreken de inkomensgegevens of is sprake van nader toezicht. Aan de desbetreffende burgers is gevraagd om de gegevens alsnog aan te leveren.

***Tabel 7 definitief toekennen toeslagen 2009***[16]

Periode t/m juni 2013

| | Huurtoeslag | Zorgtoeslag | Kinderopvang toeslag | Kindgebonden budget |
|---|---|---|---|---|
| Nabetalingen van te weinig ontvangen toeslagen | 189.000<br>14% | 1.032.000<br>18% | 198.000<br>38% | 181.000<br>16% |
| waarvan | | | | |
| € 0 - € 100 | 6% | 9% | 10% | 5% |
| € 100 - € 500 | 5% | 7% | 17% | 8% |
| € 500 - € 1000 | 2% | 2% | 6% | 3% |
| > € 1.000 | 1% | 0% | 5% | 0% |
| Totaal nabetaald (x € mln.) | 62,4 | 203,5 | 102,8 | 50,5 |
| Nihil | 644.000<br>49% | 2.543.000<br>45% | 103.000<br>20% | 491.000<br>42% |
| Invordering van teveel uitbetaalde toeslagen | 471.000<br>36% | 2.127.000<br>37% | 219.000<br>42% | 492.000<br>42% |
| waarvan | | | | |
| € 0 - € 100 | 4% | 12% | 13% | 8% |
| € 100 - € 500 | 14% | 19% | 17% | 22% |
| € 500 - € 1000 | 7% | 5% | 6% | 10% |
| > € 1.000 | 11% | 1% | 7% | 3% |
| Totaal terug te vorderen (x € mln.) | 376,2 | 556,3 | 143,7 | 197,6 |

Toeslagen 2010

Tot en met juni 2013 zijn in totaal 8,7 miljoen toeslagen huur, zorg, kinderopvang en kindgebonden budget voor het toeslagjaar 2010 definitief vastgesteld. Uitgesplitst betreft het 1,3 miljoen definitieve toeslagen huur, 5,8 miljoen definitieve toeslagen zorg, 0,5 miljoen definitieve toeslagen kinderopvang en 1,1 miljoen definitieve toeslagen kindgebonden budget. In totaal is over 2010 98% van de toeslagen definitief vastgesteld. Van circa 200.000 openstaande posten ontbreken de inkomensgegevens of is sprake van

[16] Door afronding kunnen in deze en de volgende tabellen in deze paragraaf verschillen bestaan tussen de gepresenteerde totalen en de gesommeerde percentages.

nader toezicht. Aan de desbetreffende burgers is gevraagd om de gegevens alsnog aan te leveren.

***Tabel 8 definitief toekennen toeslagen 2010***

Periode t/m juni 2013

| | Huurtoeslag | Zorgtoeslag | Kinderopvang toeslag | Kindgebonden budget |
|---|---|---|---|---|
| Nabetalingen van te weinig ontvangen toeslagen | 475.000<br>37% | 1.135.000<br>20% | 197.000<br>39% | 191.000<br>18% |
| waarvan | | | | |
| € 0 - € 100 | 27% | 10% | 11% | 5% |
| € 100 - € 500 | 6% | 8% | 17% | 9% |
| € 500 - € 1000 | 2% | 2% | 6% | 3% |
| > € 1.000 | 1% | 0% | 5% | 1% |
| Totaal nabetaald (x € mln.) | 76,9 | 231,2 | 90,3 | 63,4 |
| Nihil | 358.000<br>28% | 2.622.000<br>45% | 122.000<br>24% | 480.000<br>44% |
| Invordering van teveel uitbetaalde toeslagen | 460.000<br>35% | 2.017.000<br>35% | 182.000<br>36% | 415.000<br>38% |
| waarvan | | | | |
| € 0 - € 100 | 6% | 12% | 12% | 7% |
| € 100 - € 500 | 13% | 17% | 14% | 18% |
| € 500 - € 1000 | 7% | 5% | 4% | 9% |
| > € 1.000 | 10% | 1% | 5% | 4% |
| Totaal terug te vorderen (x € mln.) | 339,0 | 535,5 | 99,3 | 182,1 |

Toeslagen 2011

Tot en met juni 2013 zijn in totaal 7,9 miljoen toeslagen huur, zorg, kinderopvang en kindgebonden budget voor het toeslagjaar 2011 definitief vastgesteld. Uitgesplitst betreft het 1,1 miljoen definitieve toeslagen huur, 5,5 miljoen definitieve toeslagen zorg, 0,3 miljoen definitieve toeslagen kinderopvang en 1,0 miljoen definitieve toeslagen kindgebonden budget. In totaal is over 2011 86% van de toeslagen definitief vastgesteld. Van circa 1,3 miljoen openstaande posten ontbreken de inkomensgegevens of is sprake van nader toezicht. Aan de desbetreffende burgers is gevraagd om de gegevens alsnog aan te leveren.

***Tabel 9 definitief toekennen toeslagen 2011***

Periode t/m juni 2013

| | Huurtoeslag | Zorgtoeslag | Kinderopvang toeslag | Kindgebonden budget |
|---|---|---|---|---|
| Nabetalingen van te weinig ontvangen toeslagen | 502.000<br>47% | 1.174.000<br>21% | 108.000<br>40% | 189.000<br>20% |
| Waarvan | | | | |
| € 0 - € 100 | 35% | 10% | 14% | 5% |
| € 100 - € 500 | 8% | 9% | 19% | 10% |
| € 500 - € 1000 | 3% | 2% | 5% | 4% |
| > € 1.000 | 1% | 0% | 2% | 1% |
| Totaal nabetaald (x € mln.) | 77,2 | 231,0 | 34,4 | 65,8 |
| Nihil | 250.000<br>23% | 2.591.000<br>47% | 75.000<br>28% | 417.000<br>44% |
| Invordering van teveel uitbetaalde toeslagen | 324.000<br>30% | 1.762.000<br>32% | 86.000<br>32% | 353.000<br>37% |
| Waarvan | | | | |
| € 0 - € 100 | 7% | 12% | 14% | 7% |
| € 100 - € 500 | 11% | 15% | 14% | 17% |
| € 500 - € 1000 | 5% | 4% | 3% | 8% |
| > € 1.000 | 7% | 1% | 1% | 4% |
| Totaal terug te vorderen (x € mln.) | 216,5 | 463,5 | 21,0 | 156,8 |

### 3.3 Productieverstoringen

In de verslagperiode hebben zich de volgende productieverstoringen voorgedaan:

- *Uitbetaling Douanesystemen*

Door een storing in de douanesystemen zijn in december 2012 bedragen dubbel uitbetaald. Het gaat hierbij om uitbetalingen als gevolg van verzoeken tot teruggaaf of bezwaarschrift. Er is tot een totaal van € 5 miljoen ten onrechte uitbetaald. De bedragen zijn bij de betrokken ondernemingen teruggevorderd.

- *Eurovignet*

Een partij aanslagen Eurovignet 2012 is enkele maanden te laat verstuurd. De betrokkenen hebben een excuusbrief van de Belastingdienst ontvangen.

- *ICP-leveranties aan lidstaten*

Vanuit het systeem voor intracommunautaire prestaties zijn verkeerde gegevens geleverd aan alle EU-lidstaten over de verrekeningen in de maand januari 2013. In nauw overleg met de lidstaten is een herstelslag uitgevoerd.

- *Aanslagen inkomstenbelasting*

Eind mei zijn op ruim 5.600 definitieve aanslagen IH voor de jaren 2009 t/m 2011 onjuiste bedragen aan te verrekenen persoongebonden aftrek afgedrukt. Deze posten worden hersteld door middel van een herziene beschikking.
Niet alle belastingplichtigen die de aangifte inkomstenbelasting 2012 vóór 1 april hebben ingeleverd, hebben vóór 1 juli bericht van de Belastingdienst ontvangen. Circa 45.000 belastingplichtigen die nog bericht moeten krijgen, zijn in augustus hierover geïnformeerd.

- *Niet verwerkte uitstelverzoeken*

Eind mei zijn enkele duizenden uitstelverzoeken van belastingplichtigen voor de aangifte inkomstenbelasting niet binnengekomen bij de Belastingdienst. Dit heeft geleid tot onterecht verstuurde herinneringsbrieven. Aan de betrokkenen is alsnog uitstel verleend. Een partij van 18.000 schriftelijke uitstelverzoeken is niet tijdig door de Belastingdienst verwerkt waardoor eveneens onterecht herinneringen zijn verzonden. De betrokkenen hebben alsnog uitstel gekregen.

- *Teruggaafbrieven*

In ongeveer 35.000 brieven waarin burgers worden gewezen op de mogelijkheid dat ze voor een belastingteruggaaf in aanmerking komen zijn onjuiste bedragen vermeld. Dit als gevolg van het onterecht dubbel meerekenen van een heffingskorting. De betrokkenen hebben begin juni een excuusbrief ontvangen.

- *Productieverstoringen toeslagen*

Circa 30.000 aanvragen voor zorgtoeslag 2011 zijn niet toegekend omdat van deze groep geen verzekeringsgegevens in het bestand van zorgverzekerden opgenomen waren. Dit betrof aanvragen die met terugwerkende kracht waren gedaan. In 14.000 gevallen bleek de zorgtoeslag ten onrechte te zijn afgewezen. Deze zijn op grond van de ontvangen bezwaren alsnog toegekend. Er zijn maatregelen genomen zodat de Belastingdienst in de toekomst kan beschikken over het volledige bestand van zorgverzekerden in Nederland.
In februari 2013 bleek dat door een softwarefout in 814 gevallen bij de woonlandfactor een onjuiste 'betaalrichting' werd geplaatst. Hierdoor werd de betaling van het kindgebonden budget niet via de SVB geleid, maar rechtstreeks door de Belastingdienst overgemaakt aan de betrokken burger. Deze uitbetalingen zijn - met een excuusbrief - teruggevorderd.
De Belastingdienst heeft in mei en juni actie ondernomen om toeslaggerechtigden geen financieel nadeel te laten ondervinden van het faillissement van achttien kinderopvanginstellingen. De Tweede Kamer is hierover bij brief van 12 juli 2013 geïnformeerd in antwoord op de vragen van de leden Bashir en Paulus Jansen over het stopzetten van de uitbetaling van toeslagen en voorlopige teruggaven.

## 3.4 Single Euro Payments Area (SEPA)

De realisatie van de aanpassingen in de Belastingdienst voor de SEPA-standaarden (nieuwe Europese betaalproducten) wordt in drie trajecten, parallel, uitgevoerd.
Het eerste traject betreft de invoering van de Europese overschrijving (de SEPA Credit Transfer). Dit onderdeel is met succes gerealiseerd. Vanaf oktober 2012 was de Belastingdienst als één van de eerste overheidsorganisaties in staat om te betalen door middel van SEPA Credit Transfers. In overleg met de Nederlandse banken is gekozen voor een zorgvuldige opschaling van 0 naar 100%. Vanaf maart 2013 worden alle uitbetalingen van de Belastingdienst overgemaakt door middel van een IBAN-overschrijving.
Het tweede traject betreft de invoering van de Europese incasso (de SEPA Direct Debit). Deze complexe migratie komt tot stand in nauwe samenwerking tussen de Belastingdienst, de huisbankier (ING) en de Betaalvereniging. Het derde traject is de invoering van de IBAN-Acceptgiro. Beide trajecten moeten volgens planning van de Europese Commissie op 1 februari 2014 gerealiseerd zijn. Het project ligt nog steeds op schema, maar gezien de dynamiek van het proces en de veelheid van betrokken partijen moet continu de vinger aan de pols worden gehouden.

# 4 Moties en toezeggingen

In dit hoofdstuk wordt een aantal moties en toezeggingen behandeld die bij verschillende gelegenheden aan de vaste commissie voor Financiën zijn gedaan.

## 4.1 Moties

***Motie***
Omtzigt en Harbers verzoeken de regering alleen nog TIEA's te sluiten die een bepaling bevatten op basis waarvan automatische gegevensuitwisseling mogelijk is, en de Kamer te informeren over welke TIEA's daadwerkelijk tot gegevensuitwisseling hebben geleid. Verzoeken tevens over twee jaar een lijst aan de Kamer te doen toekomen met TIEA's en verdragen die niet tot gegevensuitwisseling hebben geleid en aan te geven of zij bereid is die verdragen en TIEA's op te zeggen.
*Kamerstukken II 2010/11, 25 087, nr. 26; aangenomen 30 juni 2011*

Hiervoor wordt verwezen naar de paragraaf 2.8 en bijlage 2 van deze rapportage, waarin de cijfers over internationale gegevensuitwisseling worden gepresenteerd. Tevens is op de uitvoering van deze motie ingegaan in de brief van 25 april 2013 aan de Tweede Kamer over het internationaal fiscaal (verdrags)beleid.[17]

***Motie***
Van Vliet c.s. verzoekt de regering, in het verlengde van eerdere aangenomen moties, de sluiting van de kantoren in Venlo en Emmen te heroverwegen en eerst te kijken naar mogelijke maatregelen buiten de regio's.
*Kamerstukken II 2011/12, 31 066, nr. 124; aangenomen 22 maart 2012*

Op 3 juli 2013 zijn in het AO over de Hervormingsagenda Rijksdienst de masterplannen kantoorhuisvesting besproken.[18] Onderdeel van de plannen zijn de volgende maatregelen:

- De Belastingdienst zal in Emmen gevestigd blijven.
- De Belastingdienst zal zwaarder in Venlo gevestigd zijn.

***Motie***
Knops verzoekt de regering de overgangstermijn inzake het aangaan van nieuwe en het aanpassen van KEW's, BEW's en SEW's door belastingplichtigen met een bestaande eigenwoningschuld, aan te passen
*Kamerstukken II 2012/13, 32 847, nr. 48; aangenomen 9 april 2013*

Het beleidsbesluit is op 28 mei 2013 gepubliceerd in de Staatscourant. De link is bijgevoegd.[19]

[17] *Kamerstukken II* 2012/13, 25087 en 31066, nr. 51
[18] *Kamerstukken II* 2012/13, 31 490, nr. 128 en nr. 129
[19] https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2013-14085.html

***Motie***
Mei Li Vos c.s. verzoekt de regering om vanaf week 28 te garanderen dat zzp-ers die over de btw-plicht met de Belastingdienst contact opnemen binnen tien werkdagen uitsluitsel krijgen over hun btw-plicht, en de Kamer nog voor het einde van het zomerreces te informeren over de voortgang. Verzoekt tevens om direct na het hoger beroep een heldere beslisboom te publiceren van de bestendige lijn zoals de Belastingdienst die toepast over de btw-plicht van zelfstandigen in de zorg.
*Kamerstukken II 2012/13, 31 213, nr. 17; aangenomen 4 juli 2013*

De Belastingdienst heeft inmiddels de nodige organisatorische maatregelen getroffen. Op alle kantoren zijn medewerkers aangewezen om binnenkomende verzoeken te behandelen. Daarbij is gezorgd voor een landelijk uniforme (fiscaal technische) behandelaanpak, ondersteund met een draaiboek.
De stand van begin september is als volgt. Er zijn in totaal 217 verzoeken ontvangen, waarvan er 57 zijn afgedaan (30 hebben btw-plicht, 25 zijn vrijgesteld, in twee gevallen was er geen sprake van ondernemerschap).
Of in een concrete situatie sprake is van btw-vrijstelling, wordt beoordeeld aan de hand van de feiten en omstandigheden van het geval. Indien in het ontvangen verzoek deze feiten en omstandigheden adequaat zijn aangegeven, is de Belastingdienst in staat de in de motie genoemde termijn van tien werkdagen te realiseren. In veel gevallen moet echter een vragenformulier worden verzonden naar de aanvrager, met verzoek om aanvullende informatie. De praktijk is dat de vragenformulieren niet dan wel zeer vertraagd worden terugontvangen. Daarom is inmiddels de werkwijze dat na drie weken wordt gerappelleerd. Als vervolgens binnen een week nog geen antwoord is ontvangen, wordt het verzoek op basis van wel beschikbare informatie afgehandeld.
Zo gauw als duidelijkheid bestaat over de btw-plicht van zelfstandigen in de zorg, zal via een beslisboom helderheid worden verschaft. De verwachting is dat de Hoge Raad in de loop van het vierde kwartaal uitspraak doet.

## 4.2 Toezeggingen

| |
|---|
| ***Toezegging*** |
| Toegezegd naar aanleiding van het amendement van de heer Braakhuis over de vervanging van de eis van de notariële akte periodieke giften door een onderlinge schenkingsovereenkomst, hierop terug te komen. |
| *Staatssecretaris tijdens de plenaire behandeling van het Belastingplan op 16 november 2011* |

In de brief van de staatssecretaris van Financiën van 28 mei 2013 over de voorgenomen fiscale maatregelen ANBI's[20] is het voornemen gemeld om het per 1 januari 2014 mogelijk te maken om ook periodieke giften fiscaal aftrekbaar te maken, die via een schenkingsovereenkomst tussen gevende en ontvangende partij worden vastgelegd. Een daartoe strekkend voorstel wordt meegenomen in het Belastingplanpakket 2014.

| |
|---|
| ***Toezegging*** |
| Toegezegd op enig moment vóór de eindbeslissing eind 2013 m.b.t. de reorganisatie van de Belastingdienst, een tussenrapportage naar de Kamer te sturen over de stand van zaken op dat moment. Voor wat betreft de spreiding zal er worden aangesloten bij de rapportage van de Minister van BZK in het najaar. |
| *Staatssecretaris tijdens het plenaire debat op 22 maart 2012 over sluiting van de Belastingdienstkantoren Emmen en Venlo* |

| |
|---|
| ***Toezegging*** |
| Toegezegd dat als er majeure beslissingen worden genomen die samenhangen met het sluiten van kantoren, de Kamer hierover geïnformeerd zal worden, bijvoorbeeld eens per kwartaal. Dan zullen ook andere zaken worden meegenomen die passen binnen het totale plaatje. |
| *Staatssecretaris tijdens het plenaire debat op 22 maart 2012 over sluiting van de Belastingdienstkantoren Emmen en Venlo* |

De Tweede Kamer wordt over de ontwikkelingen op het gebied van huisvesting door de Minister van Wonen en Rijksdienst geïnformeerd door middel van halfjaarsrapportages. Daarnaast is de Kamer geïnformeerd over de totaliteit van de Masterplannen tijdens het AO van 3 juli 2013. In deze Masterplannen en de bijbehorende brieven aan de Kamer staat expliciete informatie over majeure huisvestingsbewegingen, zoals het voornemen om panden te sluiten. In het najaar zal nog een overleg met de Kamer worden gewijd aan de masterplannen van de Noordelijke provincies.

| |
|---|
| ***Toezegging*** |
| Toegezegd aan de heer Schouw om verder te gaan met het uitwerken van de gedachte van front- en back offices Belastingdienst bij Gemeenten (Gemeentehuizen). |
| *Staatssecretaris tijdens het plenaire debat op 22 maart 2012 over sluiting van de Belastingdienstkantoren Emmen en Venlo* |

De Belastingdienst start per 1 juni 2013 in samenwerking met andere partijen uit de Manifestgroep, het platform van grote uitvoeringsorganisaties, en drie gemeenten een

[20] Bijlage bij Kamerstuk 33006 nr. B

pilot waarbij burgers die bij meerdere overheidsinstanties vastlopen, in gezamenlijkheid worden geholpen. De pilot heeft een looptijd van zes maanden. De gemeenten vervullen hun rol op het gebied van schuldhulpverlening. Tevens zorgen de gemeenten voor een locatie waar de burger, indien nodig, persoonlijk kan worden geholpen.

***Toezegging***
Toegezegd op de site van de Belastingdienst, in de ANBI-lijst unieke nummers toe te kennen aan alle ANBI's zodat t.z.t. een verwijzing kan worden opgenomen naar de website met informatie van de ANBI.
*Staatssecretaris tijdens het wetgevingsoverleg op 9 november 2012 bij de behandeling van het BP 2013*

Aan deze toezegging wordt thans uitvoering gegeven in het kader van de aanscherping van de ANBI-regeling. De ANBI's worden aangeschreven met het verzoek om dit najaar de Belastingdienst in kennis te stellen van hun RSIN-nummer en van de website waarop zij hun gegevens bekend maken. Deze informatie wordt vanaf 1 januari 2014 vermeld op de ANBI-lijst op de website van de Belastingdienst.

***Toezegging***
Toegezegd vóór het zomerreces 2013 de Kamer te berichten over welke constructies in beeld zijn en over de constructiebestrijding in het algemeen, ook buiten bodem(voor)recht.
*Staatssecretaris tijdens het wetgevingsoverleg op 9 november 2012 bij de behandeling van het BP 2013*

Voor het onderwerp constructiebestrijding wordt verwezen naar paragraaf 2.7.9 van deze rapportage.

***Toezegging***
Toegezegd om zich nogmaals te buigen over de verzilveringsproblematiek voor ouderen die bijvoorbeeld geen aangifte inkomstenbelasting doen, omdat ze denken niets terug te krijgen.
*Staatssecretaris tijdens het debat over de Nibud-cijfers en koopkrachtontwikkeling op 30 januari 2013*

***Toezegging***
Toegezegd om bij de Belastingdienst aandacht te vragen voor de servicebrief die gepensioneerden van de Belastingdienst krijgen en die ze mogelijkerwijs op het verkeerde been zet als zij nog iets terug kunnen krijgen, bijvoorbeeld heffingskortingen die kunnen worden verzilverd.
*Staatssecretaris tijdens het notaoverleg over de Wet uniformering loonbegrip op 27 mei 2013*

Zoals in de Toezeggingenbrief van 20 maart 2013[21] is meegedeeld, zullen er teruggaafbrieven verzonden worden aan ouderen die geen aangifte inkomstenbelasting doen en mogelijk recht op een teruggaaf hebben. De teruggaafbrieven over 2012 worden

[21] *Kamerstukken II* 2012/13, 33 402, nr. 52

medio november 2013 verstuurd. De teruggaafbrieven IH 2013 worden volgend jaar verstuurd.

> ***Toezegging***
> Toegezegd bij de (half)jaarlijkse rapportage Belastingdienst iets op te nemen over de technische bijstand aan Griekenland.
> *Staatssecretaris tijdens het AO Ecofin op 7 februari 2013*

De Belastingdienst levert op diverse terreinen technische bijstand aan Griekenland. De bijstand wordt samen met andere EU-lidstaten, de Europese Commissie en het IMF in een gecoördineerd programma aangeboden. Hiervoor is in 2011 de Task Force for Greece van de Europese Commissie ingesteld. Naast detachering van een expert van het Ministerie van Financiën naar de Task Force, levert Nederland assistentie aan de collega's in Griekenland.

Nederlandse experts van de Belastingdienst worden ingezet in de hulpprogramma's voor de Griekse belastingdienst over invordering en de aanpak van geschillen. De hulp houdt in dat in korte missies (van maximaal 14 dagen) workshops en trainingen worden gehouden, probleemanalyses gemaakt, oplossingsrichtingen geschetst en adviezen gegeven. De Griekse collega's worden geholpen met daadwerkelijke implementatie. Ook werkt Nederland mee in het ontwerpen van de wetgeving die nodig is om verbeteringen te kunnen realiseren. De Nederlandse expertise is de afgelopen maanden vooral ingezet op de vereenvoudiging en automatisering van het invorderingsproces. Op het terrein van geschillenbeslechting is Nederland domeinleider en daarmee verantwoordelijk voor de coördinatie en inhoud van de technische bijstand. Er is de afgelopen periode gewerkt aan de inrichting van een verplichte administratieve bezwaarprocedure.
In juli is de Tax Procedure Code gewijzigd; voor het ontwerpen van deze Code is expertise door de Belastingdienst geleverd. De Code maakt belangrijke procesverbeteringen in de Griekse belastingdienst mogelijk.
De FIOD is als domeinleider verantwoordelijk voor de bijstand in het anti-witwasprogramma van de Task Force. Een door de FIOD uitgevoerd trainingsprogramma brengt de diverse opsporingsinstanties bij elkaar voor zowel meer algemene training als gezamenlijke aanpak van concrete zaken 'on the job'. Tenslotte is ook de Douane de afgelopen periode ingezet voor hulp aan de Griekse collega's op het gebied van de exportbevordering.

> ***Toezegging***
> Toegezegd om de zogenaamde "Illinois LLP-constructie", waarbij Nederlandse winstbelasting wordt ontdoken, te bekijken en de Kamer hierover te informeren.
>
> *Staatssecretaris tijdens het AO van 27 maart 2013 over diverse fiscale onderwerpen*

Het lid Bashir vroeg een bepaalde belastingconstructie te bekijken waarbij in Nederland gevestigde bedrijven met Nederlandse activiteiten en Nederlandse aandeelhouders nagenoeg geen winstbelasting zouden hoeven te betalen, omdat gebruik zou worden gemaakt van commanditaire vennootschappen in combinatie met Limited Liability

Partnership (LLP) in de Amerikaanse staat Illinois. Deze constructie zou aldus de heer Bashir nog niet zijn uitgevoerd en zou aan de rechter moeten worden voorgelegd.
In deze constructie zou de LLP naar Nederlandse fiscale maatstaven als niet-transparant worden geclassificeerd en naar Amerikaanse maatstaven als transparant.
De procedure is als volgt. Binnen de Belastingdienst neemt de Coördinatiegroep Constructiebestrijding (CCB) standpunten in ten aanzien van Limited Liability Partnerships opgericht naar Engels recht. In het Besluit van 11 december 2009, CPP2009/519 (Staatscourant 2009, 19749) staan de kaders waarbinnen de Belastingdienst toetst of een buitenlands samenwerkingsverband voor de Nederlandse belastingheffing wel of niet als transparant wordt aangemerkt. De getoetste buitenlandse samenwerkingsverbanden worden in een lijst opgenomen die door de Belastingdienst met enige regelmaat wordt gepubliceerd, waarbij wordt aangegeven tot welke uitkomsten de toetsing heeft geleid.
De meest recente lijst is van april 2013. In deze versie komt een LLP naar het recht van de Amerikaanse staat Illinois niet voor. Evenmin hebben de CCB en de Kennisgroep Belastingplicht kennis genomen van constructies met een LLP naar het recht van Illinois (waarbij het standpunt zou zijn dat deze LLP als niet-transparant zou moeten worden beschouwd).

Toegezegd de Kamer te informeren over de resultaten van de verschillende pilots invordering, waaronder die van de uitbesteding, vóórdat de desbetreffende aanpak structureel wordt uitgerold.
*Staatssecretaris tijdens het AO van 27 maart 2013 over diverse fiscale onderwerpen*

De stand van zaken van de pilots invordering is opgenomen in paragraaf 2.5 van deze rapportage.

***Toezegging***
Toegezegd om de lijst met duizenden namen van bedrijven en particulieren die rekeningen hebben in belastingparadijzen, te laten controleren op het voorkomen van Nederlandse namen.
*Staatssecretaris tijdens het VAO van 4 april 2013 over diverse fiscale onderwerpen*

***Toezegging***
Toegezegd om als er op enig moment iets te melden valt mbt de bestanden met offshore leaks, dat in een halfjaarsrapportage van de Belastingdienst zal worden gedaan.
*Staatssecretaris tijdens het 30-leden debat over het bericht dat ING en ABN AMRO genoemd worden in de "offshore leaks" op 18 juni 2013*

Bij brief van 25 april 2013[22] is de Kamer geïnformeerd over de pogingen die door de Belastingdienst zijn ondernomen om de informatie te bemachtigen uit het onderzoek dat is uitgevoerd door *the International Consortium of Investigative Journalists* (ICIJ). Op dat moment waren ICIJ en dagblad Trouw niet bereid de informatie te overhandigen. Inmiddels is een groot deel van de databestanden door ICIJ online gezet. Deze bestanden worden thans door de Belastingdienst onderzocht. Het betreft bestanden met namen van personen, bedrijven en adressen. Het gaat om grote bestanden, die betrekking hebben op een periode van 30 jaar en eindigend in 2010. Hier gaat om een zeer bewerkelijke operatie. Over de uitkomsten kan niet op korte termijn worden gerapporteerd. De Kamer is hierover in het dertigledendebat op 18 juni 2013 door de staatssecretaris geïnformeerd.

In het debat is gemeld dat de Kamer via de komende halfjaarsrapportages zal worden geïnformeerd over de voortgang.

Naast Offshore Leaks zijn er nog andere publicaties in de media geweest over offshore bestanden die ter beschikking zijn gekomen van de Verenigde Staten, Australië en het Verenigd Koninkrijk (VK). Deze zijn niet verkregen van ICIJ en onbekend is of dit dezelfde bestanden zijn. Genoemde landen hebben te kennen gegeven de bestanden te willen delen met andere landen voor zover deze gegevens op deze landen betrekking hebben. Nadat dit bekend werd in mei, is door de Belastingdienst een inlichtingenverzoek verzonden aan het VK. Afgesproken is dat de Europese landen primair het VK benaderen voor deze informatie. In juli jl. is van het VK het eerste deel van een bestand ontvangen, dat door de Belastingdienst wordt onderzocht. Over de uitkomsten daarvan kan nog niets worden gemeld.

***Toezegging***
Toegezegd aan mw. Neppérus en de heren Omtzigt en Van Vliet om in het volgende beheersverslag van de Belastingdienst in te gaan op de aantallen m.b.t. het uitwisselen van informatie aan Nederland en door Nederland.
*Staatssecretaris tijdens het AO Fiscaal (verdrags)beleid op 1 februari 2011*

***Toezegging***
Toegezegd in de volgende halfjaarsrapportage van de Belastingdienst, nader in te gaan op TIEA's en het streven daarbij om te komen tot automatische informatie-uitwisseling en een overzicht geven van de TIEA's met daarbij of wel/niet is voorzien in automatische informatie-uitwisseling.
*Staatssecretaris tijdens het AO over belastingplicht overheidsbedrijven op 17 april 2013*

Het beheersverslag Belastingdienst wordt met ingang van 2012 niet meer opgemaakt. Voor de gevraagde informatie wordt verwezen naar paragraaf 2.8 en bijlage 2 van deze rapportage.

***Toezegging***
Toegezegd in de volgende halfjaarsrapportage van de Belastingdienst, nader in te gaan op het toezicht op ANBI's.
*Staatssecretaris tijdens het AO over belastingplicht overheidsbedrijven op 17 april 2013*

In het eerste halfjaar 2013 zijn 350 toezichtsacties verricht bij ANBI’s. Dit heeft in 105 gevallen geleid tot intrekking van de ANBI-status. Voorts zijn in deze periode ca. 744 nieuwe ANBI-aanvragen beoordeeld. Daarvan zijn 160 afgewezen op grond van niet voldoen aan de criteria van de ANBI-regeling.

| |
|---|
| ***Toezegging***<br>Toegezegd vóór 13 mei 2013 (einde meireces) een brief te sturen over de vraag hoe het systeem van toeslagen meer waterdicht gemaakt kan worden dan nu.<br>*Staatssecretaris tijdens het vragenuurtje over het bericht dan Bulgaren de Nederlandse fiscus oplichten op 23 april 2013* |

Deze brief is op 10 mei 2013 naar de Tweede Kamer verzonden.[23]

| |
|---|
| ***Toezegging***<br>Toegezegd om in halfjaarsrapportages Belastingdienst voortaan iets op te nemen over de aanpak van fraudebestrijding en de voortgang hierin.<br>*Staatssecretaris tijdens het debat feitenrelaas fraude met toeslagen op 14 mei 2013* |

In paragraaf 2.7 (aanpak fraude) wordt hieraan tegemoet gekomen.

| |
|---|
| ***Toezegging***<br>Toegezegd om terug te komen op de vraag hoe keuzes door de opsporingsinstantie worden gemaakt om zaken wel of niet uit te sluiten van vervolging.<br>*Staatssecretaris tijdens het debat feitenrelaas fraude met toeslagen op 14 mei 2013* |

Signalen van fraude worden aangedragen door Belastingdienst/Toeslagen. In het Tripartite Overleg tussen Belastingdienst/Toeslagen, de FIOD en het OM, dat eens in de zes weken bijeenkomt, wordt gewogen welke zaken voor opsporing in aanmerking komen. Bij de afweging wordt gekeken naar factoren als omvang en georganiseerdheid van de fraude, betrokkenheid van facilitators, bewijsbaarheid en beschikbare capaciteit van de FIOD. In beginsel wordt in consensus besloten, zo nodig beslist het OM. Bij zaken waarin direct moet worden gehandeld door de FIOD, wordt het OM zo snel mogelijk geïnformeerd.

Vervolging is een taak van het OM. Na afloop van een strafrechtelijk onderzoek stuurt de FIOD het onderzoeksdossier aan het OM. De Officier van Justitie beslist vervolgens op basis van het procesdossier of er tot vervolging wordt overgegaan.

| |
|---|
| ***Toezegging***<br>Toegezegd om in overleg met de Centrale Ondernemingsraad te bezien welke punten richting het personeel van de Belastingdienst aandacht behoeven en de Kamer hierover te informeren.<br>*Staatssecretaris tijdens het debat feitenrelaas fraude met toeslagen op 14 mei 2013* |

De directeur-generaal Belastingdienst heeft in vervolg op de toezegging advies gevraagd aan de Concern Ondernemingsraad (COR) over onder meer de betrokkenheid van medewerkers bij de organisatie. De COR heeft voor het opstellen van het advies alle medewerkers opgeroepen input te leveren. Verder zijn de overige ondernemingsraden in de organisatie geraadpleegd en heeft de COR signalen van medewerkers die eerder zijn achtergelaten op interne fora en discussieplatforms meegenomen.

[23] *Kamerstukken II* 2012/13, 17050, nr. 435

Eind juni heeft de COR zijn advies aangeboden aan de directeur-generaal. Het advies is in aanwezigheid van de COR besproken binnen de top van de organisatie. Daar is de analyse gedeeld en zijn de adviezen overgenomen. Ook heeft de COR het advies met de staatssecretaris besproken, waarbij tevens periodiek vervolgoverleg is afgesproken. De concrete actiepunten uit het advies van de COR, zoals het versneld invoeren van Lean binnen de organisatie en het onderzoeken naar een vorm van interne webcare, zijn opgepakt. Verder worden de aanbevelingen meegenomen in de totstandkoming van het beleid en de aansturing van de organisatie.
In september is een bijeenkomst gepland met alle directeuren van de organisatie waarbij dit advies ook aan de orde komt en waar de medezeggenschap ook voor is uitgenodigd. In het najaar vindt een bijeenkomst plaats met alle directeuren en alle teamleiders waar over de organisatie gesproken wordt. De medewerkers zullen via de verschillende ondernemingsraden vertegenwoordigd zijn. De verschillende vakbonden die in de organisatie actief zijn hebben regulier tweemaandelijks overleg met de dienstleiding in het Georganiseerd Overleg Belastingdienst (GOBD). In het GOBD kunnen zij ook signalen vanuit hun achterban delen met de top van de organisatie. Voorts heeft de staatssecretaris gesprekken gevoerd met de afzonderlijke bonden.

***Toezegging***
Toegezegd om het rapport van de Auditdienst Rijk (dat op 14 mei is aangeboden aan de Kamer) nog eens zorgvuldig te bestuderen, met name voor wat betreft de passages over de Belastingdienst, en als er aanleiding voor is de Kamer hierover te informeren.
*Staatssecretaris tijdens het debat feitenrelaas fraude met toeslagen op 14 mei 2013*

In het Jaarplan Auditdienst Rijk 2013, dat de Kamer heeft ontvangen, signaleert de Auditdienst Rijk de belangrijkste potentiële risico's voor de bedrijfsvoering van de Belastingdienst. De gesignaleerde risico's worden door de Belastingdienst onderkend. Het rapport is besproken in het Auditcommittee van Financiën. De risico's zijn in samenspraak met het Auditcommittee van maatregelen voorzien. Bij het uitvoeren van zijn wettelijke controltaak stelt de ADR vast dat de risico's door de Belastingdienst worden beheerst. Afwijkingen worden gerapporteerd aan de dienstleiding en zo nodig verantwoord in de bedrijfsvoeringsparagraaf in het Jaarverslag IXB van het ministerie van Financiën.

***Toezegging***
Toegezegd om de Kamer te informeren over het verloop van de reorganisatie bij de Belastingdienst.
*Staatssecretaris tijdens het debat feitenrelaas fraude met toeslagen op 14 mei 2013*

Sinds 1 januari 2013 kent het bedrijfsonderdeel Belastingen een nieuw besturingsmodel. De organisatie is overgestapt van dertien belastingregio's met elk een eigen regiodirecteur en een landelijk kantoor naar vier lijndirecties. Deze lijndirecties zijn ingericht naar segment: 1.Semi Massale Processen, 2. Particulieren, Dienstverlening en Bezwaar, 3. Midden- en Kleinbedrijf en 4. Grote Ondernemingen. Een centrale staf ondersteunt deze vier lijndirecties. De staf bestaat uit zes directies: Algemene bestuurszaken en Communicatie, Bedrijfsvoering, Human Resources, Vaktechniek, Handhaving en Informatiemanagement. De werkzaamheden worden zoveel mogelijk geconcentreerd. In de nabije toekomst gaat de Belastingdienst op minder locaties in het

land het werk doen. De huisvesting maakt deel uit van een rijksbrede operatie om de huisvesting efficiënter en daardoor ook goedkoper te maken.

*Semi Massale Processen (SMP)*
SMP met zo'n 2.600 fte verzorgt de klantregistratie, de middelenadministratie, de Regionale Incassocentra en enkele 'specials' zoals Auto/BPM. Belangrijk dit jaar is het starten van een Landelijk Incasso Centrum waarin de nu Regionale Incasso Centra geconcentreerd gaan worden. De start van de locaties Groningen en Amsterdam is per 1 juli een feit en de voorbereiding van de volgende locaties (Hoofddorp en Nijmegen) is in volle gang.

*Particulieren, Dienstverlening en Bezwaar (PDB)*
Bij PDB werken ongeveer 2.700 mensen. Het segment beslaat de grootste groep belastingplichtigen, zo'n 12 miljoen particulieren. Op het vlak van organisatie worden momenteel binnen PDB de eerste concentratiestappen gezet op het gebied van klachtenmanagement en bezwaar. Een volgende stap is om over te gaan tot concentratie van het IH-NW toezichtproces.

*Midden- en kleinbedrijf (MKB)*
MKB is het grootste segment met zo'n 6.000 fte. Zij staan aan de lat voor ongeveer 1,5 miljoen ondernemers in Nederland. De Belastingdienst richt zich bij klantbehandeling in het segment MKB vooral op de groepsgewijze klantbehandeling via fiscale dienstverleners. Van de ondernemers in het MKB maakt ongeveer 80% gebruik van een fiscaal dienstverlener.

*Grote ondernemingen (GO)*
Bij GO werken ruim 2.000 mensen. Zij zijn verantwoordelijk voor de 9.000 grootste klanten van de Belastingdienst en zijn goed voor zo'n tweederde van de totale belastingopbrengst. In de huidige situatie is GO nog gevestigd op 38 plaatsen in het land. Op termijn zal een nadere concentratie plaats vinden.

| |
|---|
| ***Toezegging*** |
| Toegezegd om de vraag van de heer Omtzigt hoeveel sancties er zijn toegepast m.b.t. de Bulgaarse toeslagenfraude mee te nemen in de volgende halfjaarsrapportage Belastingdienst. |
| *Staatssecretaris tijdens het 30-leden debat over het bericht dat ING en ABN AMRO genoemd worden in de "offshore leaks" op 18 juni 2013* |

Hiervoor wordt verwezen naar paragraaf 2.7.2 van deze rapportage. Verder is in de brief van de minister van Veiligheid en Justitie van 10 juli 2013 informatie gegeven over de afpakresultaten.[24]

[24] *Kamerstukken II* 2012/13, 17 050, nr. 438

Toegezegd om de Kamer te informeren over de aantallen meldingen door banken in het kader van het witwassen en fraude.
*Staatssecretaris tijdens het 30-leden debat over het bericht dat ING en ABN AMRO genoemd worden in de "offshore leaks" op 18 juni 2013*

In haar jaarverslag over 2012 meldt de Financial Intelligence Unit (FIU)-Nederland dat het aantal meldingen van banken van money transfers in het kader van de Wet ter voorkoming van witwassen en terrorisme financiering (Wwft) aan de FIU-Nederland in 2012 een totaal van 11.511 bedroeg. Daarnaast deden de banken in totaal 4.822 meldingen van niet-money transfers.

***Toezegging***
Toegezegd om in de eerstvolgende halfjaarsrapportage te rapporteren hoe de controle op gedeponeerde jaarverslagen plaatsvindt.
*Staatssecretaris tijdens het 30-leden debat over het bericht dat ING en ABN AMRO genoemd worden in de "offshore leaks" op 18 juni 2013*

Rechtspersonen zijn verplicht om hun jaarrekening uiterlijk binnen 13 maanden na afloop van het boekjaar openbaar te maken. De openbaarmaking geschiedt door het deponeren van de jaarrekening bij de Kamer van Koophandel waar de rechtspersoon is ingeschreven in het handelsregister. Er zijn in Nederland ongeveer 710.000 publicatieplichtige rechtspersonen (stand januari 2013). Een derde gedeelte van de rechtspersonen deponeert de jaarrekening niet binnen de wettelijke termijn van 13 maanden. Het percentage rechtspersonen dat de jaarrekening uiteindelijk in het geheel niet deponeert, is met 10% al jaren vrij constant. Met dit percentage zit Nederland in de Europese 'middenmoot'. Afgezet tegen het aantal publicatieplichtige rechtspersonen levert dat jaarlijks een aantal verzuimende rechtspersonen op van circa 70.000. Een groot gedeelte hiervan bestaat uit kleine tot zeer kleine rechtspersonen (de zogenoemde micro-entiteiten). Ongeveer 5% van de rechtspersonen heeft een achterstand met het deponeren van drie jaren of meer.

De controle op de naleving van de verplichting tot het openbaar maken van de jaarrekening ligt bij de Kamer van Koophandel. Het ten onrechte niet openbaar maken van de jaarrekening is een economisch delict. De Buitengewoon Opsporingsambtenaren van het Bureau Economische Handhaving van de Belastingdienst zijn aangewezen voor de opsporing van dit economische delict. Deze toezicht- en opsporingstaken werden in het verleden uitgevoerd door de Economische Controle Dienst, en later door de FIOD-ECD. Per 1 januari 2007 zijn deze werkzaamheden overgedragen aan de (toenmalige) belastingregio Holland-Midden, waarna ze sinds 1 januari 2013 zijn belegd bij het Bestuurlijk verband Noord-West van de Belastingdienst Grote Ondernemingen.

De opsporingscapaciteit van het Bureau Economische Handhaving is niet onbeperkt. Jaarlijks kan tegen 1.200 tot 1.500 verzuimende rechtspersonen proces-verbaal worden opgemaakt. De doelstelling is om met de beperkte opsporingscapaciteit een zo groot mogelijk nalevingseffect te bewerkstelligen. Daartoe wordt in overleg met het Ministerie van Economische Zaken en met het Functioneel Parket een strategische keuze gemaakt in de massa van verzuimende rechtspersonen. De grote tot zeer grote ondernemingen, en de rechtspersonen met een voorbeeldfunctie in het maatschappelijk verkeer op het gebied van regelnaleving maken een belangrijk onderdeel uit van die keuze.

Het Bureau Economische Handhaving beschikt niet zelf over de bevoegdheid om bestuursrechtelijke of strafrechtelijke sancties op te leggen. De opgemaakte processen-verbaal worden aangeleverd bij het Functioneel Parket van het Openbaar Ministerie in Den Bosch. Het Functioneel Parket beslist over het strafrechtelijke vervolgtraject.

***Toezegging***
Toegezegd om in de eerstvolgende halfjaarsrapportage in te gaan op de vraag in hoeverre er APA's en ATR's zijn gedeeld met Portugal.
*Staatssecretaris tijdens het Algemeen Overleg Eurogroep/Ecofin Raad op 11 september 2013*

In de periode van 2011 tot en met augustus 2103 zijn er geen Advanced Pricing Agreements en Advanced Tax Rulings (APA/ATR's) met Portugal uitgewisseld. Wel is informatie aan Portugal verstrekt over belastingplichtigen die onder de competentie van het APA/ATR-team vallen. Dit zijn niet noodzakelijkerwijs belastingplichtigen met een APA/ATR.

## Bijlage 1: Productietabellen

### Belastingdienst in cijfers

Tabel1: Volumes

| | 2012<br>t/m juni | 2013<br>t/m juni |
|---|---|---|
| Aantal behandelde aangiften | 24,7 mln | 26,5 mln |
| Aantal voorlopige aanslagen | 9,5 mln | 7,8 mln |
| Aantal voorlopige teruggaven | 2,9 mln | 2,9 mln |
| Aantal uitgevoerde fiscale controles | 1,2 mln | 1,4 mln |
| Aantal uitbetaalde toeslagen | 8,2 mln | 7,7 mln |

### Dienstverlening

Tabel 2: Telefonische bereikbaarheid

| | 2012<br>t/m juni | 2013<br>t/m juni |
|---|---|---|
| Aantal belpogingen | 8.377.459 | 8.141.725 |
| Uitval overbelasting | 860.954 | 107.922 |
| Totaal beantwoord | 6.469.684 | 6.966.882 |
| Bereikbaarheid | 77% | 86% |

Tabel 3: Aangenomen telefoontjes per werkstroom (exclusief uitval overbelasting)

| | 2012<br>t/m juni | 2013<br>t/m juni |
|---|---|---|
| *Particulieren* | | |
| Totale aanbod | 3.833.446 | 3.829.782 |
| Totaal beantwoord | 3.402.317 | 3.527.941 |
| Aangenomen | 89% | 92% |
| *Ondernemingen* | | |
| Totale aanbod | 1.622.671 | 1.745.858 |
| Totaal beantwoord | 1.543.120 | 1.606.616 |
| Aangenomen | 95% | 92% |
| *Toeslagen* | | |
| Totale aanbod | 2.141.563 | 2.182.192 |
| Totaal beantwoord | 2.017.869 | 2.019.369 |
| Aangenomen | 94% | 93% |
| *Overig* | | |
| Totale aanbod | 822.489 | 821.020 |
| Totaal beantwoord | 759.471 | 749.678 |
| Aangenomen | 92% | 91% |

Tabel 4: Front office-back office berichten BelastingTelefoon (frobo's)

| | 2012 t/m juni | 2013 t/m juni |
|---|---|---|
| Aantal frobo's | 1.072.236 | 1.169.894 |
| Waarop tijdig gereageerd | 90% | 95% |
| Waarvan terugbelberichten | 320.911 | 295.032 |
| Waarvan serviceberichten | 739.275 | 869.487 |
| Waarvan duplicaat beschikkingen | 12.050 | 5.375 |

Tabel 5: Front office-back office berichten BelastingTelefoon (frobo's) per werkstroom

| | 2012 t/m juni | 2013 t/m juni |
|---|---|---|
| *Terugbelberichten Belastingen* | | |
| Aantal frobo's | 208.335 | 196.087 |
| Waarop tijdig gereageerd | 81% | 92% |
| *Terugbelberichten Toeslagen* | | |
| Aantal frobo's | 112.576 | 98.945 |
| Waarop tijdig gereageerd | 83% | 62% |
| *Serviceberichten (uitstel, formulieren, etc.)* | | |
| Aantal frobo's | 739.275 | 869.487 |
| Waarop tijdig gereageerd | 93% | 99% |
| *Aanvraag Duplicaatbeschikkingen* | | |
| Aantal frobo's | 12.050 | 5.375 |
| Waarop tijdig gereageerd | 100% | 98% |

Tabel 6: Bezoekers balie

| | 2012 t/m juni | 2013 t/m juni |
|---|---|---|
| Aantal bezoekers balie | 447.119 | 299.625 |

Tabel 7: Beschikbaarheid websites

| | 2012 t/m juni | 2013 t/m juni |
|---|---|---|
| Belastingdienst website | 100,0% | 99,8% |
| Douane website | 100,0% | 99,8% |
| Persoonlijk domein | 99,9% | 99,7% |
| Toeslagen website | 100,0% | 99,8% |

Tabel 8: Gebruik digitale formulieren

| | 2012 t/m juni | 2013 t/m juni |
|---|---|---|
| Aanvraag Verklaring arbeidsrelatie (VAR) | 74.644 | 87.189 |
| Bezwaarschrift | 106.160 | 122.942 |
| Melding betalingsonmacht | 1.309 | 1.743 |
| Notariële akten | 1.224 | 1.793 |
| Uitstel BPM | 1.390 | 1.398 |
| Uitstel IB- en Vpb-aangifte | 158.951 | 165.267 |
| Verzoek stopzetten VA/VT | 1.734 | 783 |

Tabel 9: Bezwaarschriften

Ontvangen bezwaarschriften:

| | 2012 t/m juni | 2013 t/m juni |
|---|---|---|
| Totaal | 254.863 | 269.146 |
| Belastingen | 230.668 | 246.660 |
| Douane | 2.090 | 2.297 |
| Toeslagen | 22.105 | 20.189 |

Afgedane bezwaarschriften:

| | 2012 t/m juni | 2013 t/m juni |
|---|---|---|
| Totaal | 287.903 | 237.325 |
| Belastingen | 257.784 | 204.605 |
| Douane | 2.263 | 2.324 |
| Toeslagen | 27.856 | 30.396 |

Percentage tijdig afgedane bezwaarschriften:

| | 2012 t/m juni | 2013 t/m juni |
|---|---|---|
| Totaal | 93% | 94% |
| Belastingen | 93% | 93% |
| Douane | 99% | 99% |
| Toeslagen | 98% | 100% |

Tabel 10: Beroepschriften (exclusief de ingetrokken beroepschriften en exclusief de door de Hoge Raad behandelde beroepschriften)

Ontvangen beroepschriften:

| | 2012 t/m juni | 2013 t/m juni |
|---|---|---|
| Totaal | 3.458 | 4.400 |
| | | |
| Belastingen | 2.215 | 3.048 |
| Douane | 104 | 60 |
| Toeslagen | 1.139 | 1.292 |

Afgedane beroepschriften:

| | 2012 t/m juni | 2013 t/m juni |
|---|---|---|
| Totaal | 3.532 | 3.693 |
| | | |
| Belastingen | 2.606 | 2.586 |
| Douane | 89 | 113 |
| Toeslagen | 837 | 994 |

Percentage afgedane beroepschriften waarbij de belastingplichtige in het gelijk werd gesteld:

| | 2012 t/m juni | 2013 t/m juni |
|---|---|---|
| Totaal | 25% | 27% |
| | | |
| Belastingen | 31% | 32% |
| Douane | 7% | 4% |
| Toeslagen | 10% | 16% |

Percentage afgedane beroepschriften waarbij de belastingplichtige gedeeltelijk in het gelijk werd gesteld:

| | 2012 t/m juni | 2013 t/m juni |
|---|---|---|
| Totaal | 15% | 12% |
| | | |
| Belastingen | 18% | 15% |
| Douane | 6% | 4% |
| Toeslagen | 6% | 6% |

Tabel 11: Klachten

Ontvangen klachten:

| | 2012 t/m juni | 2013 t/m juni |
|---|---|---|
| Totaal | 7.078 | 5.582 |
| | | |
| Belastingen | 2.962 | 2.634 |
| Toeslagen | 2.934 | 1.923 |
| Overig | 1.182 | 1.025 |

Afgedane klachten:

| | 2012 t/m juni | 2013 t/m juni |
|---|---|---|
| Totaal | 7.256 | 5.348 |
| | | |
| Belastingen | 2.895 | 2.574 |
| Toeslagen | 3.207 | 1.816 |
| Overig | 1.154 | 958 |

Tijdig afgedane klachten:

| | 2012 t/m juni | 2013 t/m juni |
|---|---|---|
| Totaal | 6.828 | 5.280 |
| | | |
| Belastingen | 2.651 | 2.541 |
| Toeslagen | 3.032 | 1.789 |
| Overig | 1.145 | 950 |

Percentage tijdig afgedane klachten:

| | 2012 t/m juni | 2013 t/m juni |
|---|---|---|
| Totaal | 94% | 99% |
| | | |
| Belastingen | 92% | 99% |
| Toeslagen | 95% | 99% |
| Overig | 99% | 99% |

## Toezicht

Tabel 12: Ingediende aangiften inkomstenbelasting (belastingjaar t-1)

| | 2012 t/m juni | 2013 t/m juni |
|---|---|---|
| Ontvangen aangiften | 9.097.389 | 9.337.837 |
| - waarvan digitaal | 96% | 96% |
| - waarvan papier | 4% | 4% |
| Geregistreerde aangiften | 8.638.493 | 8.720.461 |

Tabel 13: Aantal door de inspecteur behandelde aangiften (uitgeworpen risicoposten)

| | 2012 t/m juni | 2013 t/m juni |
|---|---|---|
| Aantal door de inspecteur behandelde IB-aangiften | 215.000 | 537.000 |
| Percentage van het totaal aantal behandelde IB-aangiften | 11% | 13% |
| Aantal door de inspecteur behandelde Vpb-aangiften | 14.100 | 13.500 |
| Percentage van het totaal aantal behandelde Vpb-aangiften | 5% | 5% |

*Toelichting*
Het aantal door de inspecteur behandelde IB-aangiften is toegenomen. Het percentage van het totaal aantal behandelde IB-aangiften is berekend als percentage van het aantal opgelegde definitieve aanslagen. Door de introductie van de VDA (versnelde definitieve aanslag) zijn in 2013 al veel meer definitieve aanslagen opgelegd (4,3 miljoen t/m juni 2013 t.o.v. 2,0 miljoen t/m juni 2012).

## Bedrijfsvoering

Tabel 14: Personele bezetting en ziekteverzuim

| | 2012 t/m juni | 2013 t/m juni |
|---|---|---|
| Personeel in fte's (bezetting) | 28.396 | 28.140 |
| Ziekteverzuim (incl. langdurig verzuim) | 6,2% | 5,9% |
| Ziekteverzuim (excl. langdurig verzuim) | 5,2% | 4,9% |

## Bijlage 2: Internationale gegevensuitwisseling

### 1. Verdragen/TIEA's

Op het terrein van het buitenlands vermogen zijn over de periode 1 januari 2012 t/m 30 juni 2013 aan de verdragspartners 218 verzoeken verzonden en 96 verzoeken ontvangen. Hieronder volgt de uitsplitsing van verzoeken naar landen:

***Tabel 1 verzoeken om inlichtingen aan het buitenland***

| ***Land*** | ***Aantal*** |
|---|---|
| Anguilla | 4 |
| Belize | 1 |
| Cayman Islands | 4 |
| Gibraltar | 4 |
| Guernsey | 2 |
| Isle of Man | 2 |
| Jersey | 7 |
| Liberia | 48 |
| Liechtenstein | 23 |
| Luxemburg | 66 |
| Marshall Islands | 7 |
| Monaco | 3 |
| Zwitserland | 47 |
| | |
| **Totaal** | 218 |

***Tabel 2 ontvangen antwoorden van het buitenland***

| ***Land*** | ***Aantal*** |
|---|---|
| Anguilla | 4 |
| Belize | 1 |
| Cayman Islands | 2 |
| Gibraltar | 4 |
| Guernsey | 1 |
| Isle of Man | 1 |
| Jersey | 4 |
| Liechtenstein | 22 |
| Luxemburg | 30 |
| Monaco | 1 |
| Zwitserland | 26 |
| | |
| **Totaal** | 96 |

## 2. Toepassing Europese Spaartegoedenrichtlijn

Wat betreft de inlichtingenuitwisseling worden twee stromen onderscheiden:

- Verstrekken van renseignementen over niet-Nederlandse ingezetenen aan het buitenland (Verstrekt aan buitenland);
- Ontvangen van renseignementen over Nederlandse ingezetenen uit het buitenland (Ontvangen van buitenland).

De onderstaande informatie is van de in Nederland gevestigde banken ontvangen. Deze gegevens zijn in 2012 naar de desbetreffende landen verzonden:

***Tabel 3: verstrekt aan buitenland***

| Land | Aantal | EURO |
|---|---|---|
| Aruba | 1.507 | 1.724.513 |
| Oostenrijk | 1.890 | 2.802.469 |
| België | 78.944 | 156.183.892 |
| Bulgarije | 166 | 151.092 |
| Curaçao | 3.616 | 9.978.750 |
| Cyprus | 250 | 1.166.508 |
| Tsjechië | 786 | 1.564.219 |
| Denemarken | 1.655 | 1.709.185 |
| Estland | 63 | 58.193 |
| Finland | 652 | 549.637 |
| Frankrijk | 18.908 | 39.133.483 |
| Duitsland | 76.512 | 54.506.883 |
| Griekenland | 2.123 | 5.116.668 |
| Guernsey | 32 | 557.423 |
| Hongarije | 833 | 678.895 |
| Ierland | 1.848 | 6.152.438 |
| Isle of Man | 3 | 7.203 |
| Italië | 4.652 | 11.258.310 |
| Jersey | 7 | 6.985 |
| Letland | 56 | 77.826 |
| Litouwen | 96 | 343.058 |
| Luxemburg | 1.127 | 2.592.208 |
| Malta | 369 | 1.824.682 |
| Polen | 1.197 | 1.037.142 |
| Portugal | 2.623 | 6.834.881 |
| Roemenië | 366 | 2.138.047 |
| Slowakije | 151 | 164.035 |
| Slovenië | 114 | 149.131 |
| Spanje | 11.188 | 21.980.325 |
| St. Maarten (Nederlandse deel) | 309 | 450.758 |
| Zweden | 3.296 | 2.286.313 |
| Verenigd Koninkrijk | 18.274 | 69.965.419 |
| Totaal | 233.613 | 403.150.571 |

In 2012 is de onderstaande informatie van de in het overzicht genoemde landen ontvangen:

***Tabel 4: ontvangen van  buitenland***

| Land | Aantal | EURO |
|---|---|---|
| Aruba | 263 | 60.913 |
| België | 63.662 | 88.665.131 |
| Bulgarije | 1.051 | 84.875 |
| Cayman Islands | 77 | 776.637 |
| Cyprus | 151 | 132.460 |
| Tsjechië | 1.254 | 295.048 |
| Denemarken | 2.197 | 5.074.977 |
| Estland | 83 | 4.463 |
| Finland | 70 | 20.642 |
| Frankrijk | 10.261 | 76.530.805 |
| Duitsland | 51.021 | 104.671.880 |
| Griekenland | 431 | 66.136 |
| Guernsey | 285 | 987.298 |
| Hongarije | 3.562 | 212.533 |
| Ierland | 732 | 15.838.504 |
| Italië | 8.734 | 13.174.853 |
| Jersey | 363 | 341.352 |
| Liechtenstein | 7 | 47.603 |
| Litouwen | 57 | 2.112 |
| Luxemburg | 7.867 | 31.651.756 |
| Malta | 193 | 988.841 |
| Monaco | 13 | 21.348 |
| Polen | 292 | 81.455 |
| Portugal | 704 | 315.650 |
| Roemenië | 1.110 | 314.827 |
| Slovenië | 80 | 8.955 |
| Spanje | 11.001 | 8.850.111 |
| Verenigd Koninkrijk | 18.460 | 60.604.804 |
| Zweden | 1.247 | 423.656 |
| Zwitserland | 1.994 | 28.295.639 |
| Totaal | 187.222 | 438.545.264 |

Deze informatie is inmiddels opgenomen in de vooringevulde aangifte (VIA) voor het belastingjaar 2012. De informatie die daarin  is getoond, betreft de uitbetalende instantie en het rekeningnummer.

Een aantal landen verstrekt nog niet automatisch rentegegevens. De financiële instellingen in deze landen houden een bronheffing in. Over het belastingjaar 2012 zijn de volgende bedragen ontvangen:

***Tabel 5: opbrengsten bronheffing 2012***

| Land | Euro |
|---|---:|
| Andorra | 14.685 |
| Isle of Man | 20.921 |
| Liechtenstein | 48.736 |
| Luxemburg | 5.201.227 |
| Monaco | 58.614 |
| Oostenrijk | 556.944 |
| San Marino | 729 |
| Jersey | 60.903 |
| Guernsey | 22.669 |
| Zwitserland | 8.740.301 |
| Totaal | 14.725.729 |

## 3. Internationale uitwisseling van heffingsgegevens Directe Belastingen (aantallen per land)

***Tabel 6: Internationale uitwisseling van heffingsgegevens directe belastingen (aantallen per land)***

| Landen | Verzonden verzoeken 2012 | Ontvangen inlichtingen (op verzoek) 2012 | Ontvangen verzoeken 2012 | Verstrekte inlichtingen (op verzoek) 2012 | Verstrekte spontane informatie 2012 | Ontvangen Spontane informatie 2012 | Ontvangen automatisch Spontane informatie 2012 | Automatisch verstrekken 2012 | Automatisch ontvangen 2012 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Anguilla | 4 | 4 | | | | | | | |
| Argentinië | | 1 | 15 | 12 | 87 | | 470 | | |
| Armenië | | | 1 | 2 | | | | | |
| Aruba | 1 | | 1 | | 23 | | | | |
| Australië | | 1 | 11 | 9 | 37 | | | 3.654 | 6.965 |
| Azerbeidzjan | | | | 1 | 2 | | | | |
| Belarus | | | 3 | 3 | 1 | | | | |
| België | 41 | 32 | 258 | 268 | 71 | 321 | | 71.200 | 139.111 |
| Belize | 1 | 1 | | | | | | | |
| Brazilië | | | 1 | | 80 | | | | |
| Bulgarije | | | 2 | 2 | 1 | 1 | | | |
| Canada | | 1 | 4 | 4 | 172 | 1 | | 2.565 | 11.484 |
| China | 1 | 1 | 1 | 1 | 17 | | | | |
| Curacao | 20 | 13 | 1 | 1 | 187 | 1 | | | |
| Cyprus | 3 | 3 | | | | | | | |
| Denemarken | 1 | 2 | 1 | 4 | | 82 | | 975 | 6.910 |
| Duitsland | 29 | 25 | 24 | 32 | 28 | 2450 | | 30.121 | |
| Estland | | | 3 | 3 | 1 | | | 95 | |
| Finland | | | 2 | 1 | | | 2.234 | | |
| Frankrijk | 2 | 1 | 66 | 73 | 13 | | | 11.392 | 34.391 |
| Georgië | | | | | 1 | | | | |
| Gibraltar | 4 | | | | | | | | |
| Griekenland | | 1 | 5 | 11 | | | | | |
| Verenigd Koninkrijk | 13 | 11 | 8 | 4 | 2 | 101 | | | |
| Guernsey | 1 | | | | | | | | |
| Hong Kong | 2 | | | | | | | | |
| Hongarije | 1 | 1 | 10 | 7 | 1 | | | 2.138 | |
| Ierland | 1 | 2 | 1 | 2 | | | 946 | | |
| IJsland | | | 1 | 1 | 23 | | | | |
| India | | | 1 | 10 | 1 | | | | |
| Indonesië | 1 | | 10 | 28 | 11 | | | | |
| Isle of man | 1 | 1 | | | | | | | |
| Israël | | | 3 | 3 | | | | | |
| Italië | | | 12 | 19 | 5 | 4 | | | |
| Japan | | | 1 | 3 | 4 | | | 448 | 2.720 |
| Jersey | 4 | 3 | | | | | | | |
| Kaaiman eilanden | 4 | | | | | | | | |
| Kazachstan | 1 | | | 3 | 6 | | | | |

| Landen | Verzonden verzoeken 2012 | Ontvangen inlichtingen (op verzoek) 2012 | Ontvangen verzoeken 2012 | Verstrekte inlichtingen (op verzoek) 2012 | Verstrekte spontane informatie 2012 | Ontvangen Spontane informatie 2012 | Ontvangen automatisch Spontane informatie 2012 | Automatisch verstrekken 2012 | Automatisch ontvangen 2012 |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Kroatie | 1 | | | 1 | 3 | | | | |
| Letland | | | 2 | 1 | | | 986 | | |
| Liberia | 48 | | | | | | | | |
| Liechtenstein | 21 | 17 | | | | | | | |
| Litouwen | | | 3 | 8 | 1 | | | 274 | 431 |
| Luxemburg | 57 | 22 | | | 2 | 5 | | | |
| Macedonië | | | 6 | 5 | | | | | |
| Maleisië | | | | | 1 | | | | |
| Malta | 1 | 2 | | | | | | | |
| Marokko | 1 | 1 | | | 1 | 1 | | | |
| Marshall eilanden | 7 | | | | | | | | |
| Mexico | 4 | 2 | 13 | 9 | 4 | | | | |
| Moldavië | 1 | 1 | 1 | | | | | | |
| Monaco | 1 | | | | | | | | |
| Nieuw Zeeland | 1 | | 3 | 1 | 17 | | 1.603 | | |
| Nigeria | | | | | 5 | | | | |
| Noorwegen | | | 30 | 32 | 178 | 8 | 11.742 | | |
| Oekraïne | 1 | | 33 | 13 | 3 | | | | |
| Oezbekistan | | | 2 | | | | | | |
| Oostenrijk | | 1 | | 3 | 2 | 1 | | | |
| Panama | 1 | | | | | | | | |
| Pakistan | | | | | | | | | |
| Polen | 4 | 39 | 76 | 69 | | 11 | | 9.674 | 500 |
| Portugal | 3 | 2 | 18 | 15 | 6 | 15 | 4.748 | | |
| Roemenië | | | 4 | 2 | 2 | | | | |
| Rusland | | | 16 | 19 | 1 | | | | |
| Singapore | | | | | 1 | | | | |
| Slovenië | | | | | | | | 147 | 251 |
| Slowakije | | 1 | | 1 | 2 | | | | |
| Spanje | 8 | 7 | 38 | 43 | 8 | 5 | | 21.074 | 54.121 |
| St. Maarten | | | | | | | | | |
| Suriname | | | | 1 | | | | | |
| Thailand | | | | | 2 | | | | |
| Tsjechië | 1 | 3 | 2 | 4 | | | | 808 | |
| Turkije | 2 | 3 | | 3 | 23 | | | | |
| Venezuela | 1 | | | | | | | | |
| Verenigde Staten | 3 | 26 | 10 | 3 | 4 | | | | |
| Vietnam | | | | | | | | | |
| Zuid Afrika | | | | | 18 | | | | |
| Zuid Korea | | | 2 | | 5 | | | | |
| Zweden | 7 | 3 | 7 | 13 | | 6 | | 2.731 | 26.150 |
| Zwitserland | 33 | 23 | | | 3 | | | | |
| Eindtotaal | 343 | 257 | 712 | 753 | 1066 | 3013 | 22.729 | 157.296 | 283.034 |

Toelichting:

*Inlichtingenuitwisseling op verzoek:*
Landen verstrekken elkaar inlichtingen op basis van een concreet voorafgaand verzoek, dat veelal voortvloeit uit een lopende belastingcontrole.

*Spontane inlichtingenuitwisseling:*
Landen wisselen met elkaar inlichtingen uit zonder voorafgaand verzoek. Het gaat hierbij om inlichtingen die bijvoorbeeld zijn aangetroffen bij een aanslagregeling of belastingcontrole en waarvan wordt vermoed dat deze van belang zijn voor de belastingheffing in een ander land.

*Automatische inlichtingenuitwisseling:*
Landen wisselen met elkaar periodiek (veelal eenmaal per jaar) en zonder voorafgaand verzoek bepaalde soorten en categorieën inlichtingen uit, bij voorkeur in digitale vorm. Nederland maakt hierover bilaterale afspraken met andere landen in een memorandum van overeenstemming.